

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 15. aprila 2011*

V zadevi T-297/05,

IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH s sedežem v Münchnu (Nemčija), ki jo zastopajo H.-J. Prieß, M. Niestedt in C. Pitschas, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopa B. Schima, zastopnik, skupaj s C. Arholdom, odvetnikom,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije z dne 13. maja 2005 (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382), s katero je bila razveljavljena Odločba Komisije z dne 4. avgusta 1992 (003977/XXIII/A3 – S92/DG/ENV8/LD/kz) o dodelitvi 530.000 ekujev finančne pomoči v okviru projekta Ecodata,

* Jezik postopka: nemščina.

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi J. Azizi (poročevalec), predsednik, E. Cremona, sodnica, in S. Frimodt Nielsen, sodnik,

sodna tajnica: K. Andová, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 9. junija 2010

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

- ¹ V uvodni izjavi 20 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti, (UL L 248, str. 1, v nadaljevanju: finančna uredba), v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v obravnavani zadevi, je navedeno:

„[...] Za primere goljufije [...] bi se ta uredba morala sklicevati na veljavne določbe za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti in za boj proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali držav članic Evropske unije.“

2 Člen 72(2) finančne uredbe določa:

„Institucija lahko z odločbo, ki je izvršljiva v smislu člena 256 [ES], formalno ugotovi terjatev nasproti osebam, ki niso države.“

3 Člen 109 finančne uredbe pod naslovom „Načela za dodeljevanje“ določa:

„1. Za dodeljevanje donacij veljajo načela preglednosti in enakega obravnavanja. Donacije se ne smejo kopičiti ali dodeljevati za nazaj in zahteva se sofinanciranje.

2. Donacija ne sme imeti namena ali učinka ustvarjanja dobička za upravičenca.“

4 Člen 119(2) finančne uredbe določa:

„Če upravičenec ne ravna v skladu s pravnimi in pogodbenimi obveznostmi, se donacija ustavi in zniža ali prekine v primerih, ki so predvideni v izvedbenih določbah, potem ko se upravičencu da možnost dati svoje pripombe.“

- 5 Člen 183(1)(a) Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje finančne uredbe (UL L 357, str. 1, v nadaljevanju: podrobna pravila o izvajanju), ki se nanaša na člen 119 finančne uredbe in ki je naslovljen „Ustavitev plačevanja donacij in znižanje donacij“, v različici, ki velja za dejansko stanje v obravnavani zadevi, določa:

„1. Odgovorni odredbodajalec ustavi izplačila in, odvisno od faze v postopku, bodisi zniža donacijo bodisi zahteva, da upravičenec ali upravičenci vrnejo donacijo v obrokih:

- (a) če dogovorjeni ukrep ali delovni program sploh ni bil izveden ali ni bil pravilno, v celoti ali pravočasno izveden;

[...]“

- 6 Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, str. 1) v naslovu I, „Splošna načela“, določa:

„Člen 1

1. Za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti se sprejmejo splošna pravila za enotne preglede ter upravne ukrepe in kazni v zvezi z nepravilnostmi, ki se nanašajo na zakonodajo Skupnosti.

2. ‚Nepравilnost‘ pomeni vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti ali proračunska sredstva, ki jih upravljajo, bodisi z zmanjšanjem ali izgubo prihodkov iz lastnih sredstev, ki se zbirajo neposredno v imenu Skupnosti, bodisi z neupravičenimi izdatki.

Člen 2

1. Upravni pregledi, ukrepi in kazni se uvedejo, če je to potrebno zaradi zagotovitve pravilne uporabe zakonodaje Skupnosti. Biti morajo učinkoviti, sorazmerni in odvračilni, da zagotovijo ustrezno zaščito finančnih interesov Skupnosti.

2. Za nepravilnost ni mogoče izreči upravne kazni, če kazen ni bila prej določena v aktu Skupnosti. Če so se določbe o upravnih kaznih v predpisih Skupnosti pozneje spremenile, se za nazaj uporabljajo milejše določbe.

3. Zakonodaja Skupnosti določi vrsto in obseg upravnih ukrepov in kazni, ki so potrebni za pravilno uporabo omenjenih predpisov, ob upoštevanju narave in teže nepravilnosti, podeljenih ali pridobljenih koristi in stopnje odgovornosti.

4. Postopke za uporabo pregledov, ukrepov in kazni Skupnosti ureja zakonodaja držav članic ob upoštevanju veljavne zakonodaje Skupnosti.

Člen 3

1. Pregon zastara v štirih letih od storitve nepravilnosti iz člena 1(1). Sektorski predpisi pa lahko določijo krajši zastaralni rok, ki ne sme biti krajši od treh let.

V primeru nadaljevanja ali ponavljanja nepravilnosti teče zastaranje od dneva, ko so nepravilnosti prenehale. Pri večletnih programih zastaralni rok v vsakem primeru teče do zaključka programa.

Katero koli dejanje pristojnega organa v zvezi s preiskavo ali sodnim postopkom [pregonom], ki se nanaša na nepravilnost in o katerem je organ obvestil zadevno osebo, pretrga zastaranje. Po vsakem dejanju, ki pomeni pretrganje zastaranja, začne zastaralni rok teči znova.

Če pristojni organ ni izrekel kazni, zadeva zastara najpozneje na dan, ko poteče rok, ki je dvakrat daljši od zastaralnega roka, razen če je bil upravni postopek prekinjen v skladu s členom 6(1).

2. Rok za izvršitev odločbe o upravni kazni je tri leta. Rok začne teči na dan, ko postane odločba pravnomočna.

Primere pretrganja in prekinitve [zadržanja] urejajo ustrezne določbe nacionalne zakonodaje.

3. Države članice lahko določijo daljši zastaralni rok od tistega iz odstavkov 1 in 2.“

7 Uredba št. 2988/95 v naslovu II, „Upravni ukrepi in kazni“, določa:

„Člen 4

1. Praviloma se za vsako nepravilnost odredi odvzem neupravičeno pridobljene koristi:

– z obveznostjo plačila ali vračila dolgovanega ali neupravičeno prejetega zneska,

– [...]

2. Uporaba ukrepov iz odstavka 1 je omejena na odvzem pridobljene koristi in, če je tako predvideno, obresti, katerih višina se lahko določi pavšalno.

3. Če se ugotovi, da so bili v nasprotju s cilji veljavne zakonodaje Skupnosti zaradi pridobitve neke koristi zahtevani pogoji za pridobitev koristi ustvarjeni umetno, se zato korist ne odobri ali pa se odvzame.

4. Ukrepi iz tega člena se ne štejejo za kazen.

Člen 5

1. Za namerno nepravilnost ali nepravilnost iz malomarnosti so predvidene naslednje upravne kazni:

[...]

c) odvzem celotne ali dela koristi, prejete po predpisih Skupnosti, tudi če se je subjekt neupravičeno okoristil samo iz dela te koristi;

d) izključitev iz ali odvzem koristi za obdobje, ki sledi obdobju, v katerem je nepravilnost nastala;

[...]

Člen 6

1. Brez vpliva na upravne ukrepe in kazni Skupnosti, ki so bili sprejeti na podlagi sektorskih predpisov, ki obstajajo ob začetku veljavnosti te uredbe, lahko pristojni organ ob uvedbi kazenskega postopka proti zadevni osebi za ista dejanja z odločbo zadrži izrek finančne sankcije, kakršna je upravna denarna kazen. Zastaralni rok iz člena 3 ne teče v času, ko je upravni postopek prekinjen.

[...]

Člen 7

Upravni ukrepi in kazni Skupnosti se lahko uporabljajo za gospodarske subjekte iz člena 1, to je za fizične in pravne osebe ter druge subjekte, ki imajo v skladu z nacionalno zakonodajo pravno sposobnost in so storili nepravilnost. Uporabljajo se tudi za subjekte, ki so bili udeleženi pri storitvi nepravilnosti, in za tiste, ki so dolžni prevzeti odgovornost za nepravilnosti oziroma imajo dolžnost zagotavljati, da nepravilnosti niso storjene.“

- 8 Člen 2(1) Protokola, pripravljenega na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji, h Konvenciji o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL 1996, C 313, str. 2, v nadaljevanju: Protokol h Konvenciji o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti), z naslovom „Pasivna korupcija“, določa:

„Po tem protokolu je pasivna korupcija vsako namerno dejanje uradnika, ki neposredno ali po posredniku zahteva ali prejme kakršne koli ugodnosti zase ali za tretjo osebo ali sprejme obljubo za tako ugodnost in v nasprotju s svojimi uradnimi dolžnostmi opravi ali opusti dejanje, za katero je odgovoren ali spada v opravljanje njegove funkcije, na način, ki škoduje ali bi verjetno škodoval finančnim interesom Evropskih skupnosti.“

- 9 Člen 3(1) navedenega protokola, z naslovom „Aktivna korupcija“, določa:

„Po tem protokolu je aktivna korupcija vsako namerno dejanje kogar koli, ki neposredno ali po posredniku obljublja ali daje v svojem imenu ali v imenu tretje osebe kakršne koli ugodnosti uradniku, da ta v nasprotju s svojimi uradnimi dolžnostmi opravi ali opusti dejanje, za katero je odgovoren ali spada v opravljanje njegove funkcije, na način, ki škoduje ali bi verjetno škodoval finančnim interesom Evropskih skupnosti.“

Dejansko stanje

Postopek razpisa za zbiranje predlogov in izvajanje projekta Ecodata

- 10 Evropski parlament je ob dokončnem sprejetju splošnega proračuna Evropskih skupnosti za leto 1992 odločil, da „[bo] znesek vsaj 530.000 ekujev [porabljen] za podporo

pri vzpostavitvi baze podatkov o projektih, ki se nanašajo na ekološki turizem v Evropi“ (poglavje B2, člen 7100 (turizem), (UL L 26, str. 1, 659, v nadaljevanju: dokončni splošni proračun za leto 1992)).

- 11 Komisija Evropskih skupnosti je 26. februarja 1992 v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* objavila razpis za zbiranje predlogov za dodelitev podpore projektom s področja turizma in okolja (UL C 51, str. 15). Navedla je, da namerava razdeliti skupen znesek 2 milijona ekujev in izbrati približno 25 projektov, ki bodo upravičeni do financiranja v višini 60 % celotnih stroškov.

- 12 Tožeča stranka, družba IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH (v nadaljevanju: IPK), ki ima sedež v Nemčiji in deluje na področju turizma, je 22. aprila 1992 vložila prošnjo za pridobitev finančne podpore za projekt, ki se nanaša na vzpostavitev baze podatkov o ekološkem turizmu v Evropi, imenovane „Ecodata“ (v nadaljevanju: projekt Ecodata). Družba IPK naj bi bila zadolžena za koordinacijo projekta. Pri izvedbi del pa bi sodelovala s tremi partnerji, in sicer francoskim podjetjem Innovence, italijanskim podjetjem Tourconsult in grškim podjetjem 01-Pliroforiki. Predlog naj ne bi vseboval nobene navedbe glede razdelitve nalog med temi podjetji, temveč naj bi bilo v njem navedeno le, da so vsa podjetja „svetovalci, specializirani za področje turizma in za projekte, ki se nanašajo na informacije in turizem“.

- 13 Komisija je na predlog G. Tzoanosa, vodje enote 3 „Turizem“ direktorata A „Spodbujanje podjetja in izboljšanje njegovega okolja“ Generalnega direktorata za podjetniško politiko, trgovino, turizem in socialno ekonomijo (GD XXIII) z dopisom z dne 4. avgusta 1992 (v nadaljevanju: odločba o dodelitvi) družbi IPK dodelila 530.000 ekujev finančne pomoči za projekt Ecodata (v nadaljevanju: sporna finančna pomoč). Pozvala jo je, naj podpiše in ji pošlje „izjavo upravičenca do finančne pomoči“, ki je bila

priložena odločbi o dodelitvi in v kateri so bili navedeni pogoji za pridobitev navedene finančne pomoči. V navedeni izjavi je bilo določeno, da bo 60 % pomoči izplačane, takoj ko bo Komisija prejela podpisano izjavo upravičenca do finančne pomoči, ki jo bo podpisala družba IPK, in da bo preostanek izplačan, ko bo Komisija prejela in potrdila poročila o izvajanju projekta. V točki 7 izjave je navedeno, da se upravičenec strinja, da se bo odrekel izplačilu morebitnega preostanka, če roki za predložitev poročil o napredovanju projekta in o uporabi finančne pomoči, ki so določeni v točkah 4 in 5, ne bodo spoštovani. V točki 8 izjave je navedeno, da se upravičenec strinja, da bo, če stroški ne bodo upravičevali porabe finančne pomoči, Komisiji na njeno zahtevo vrnil že nakazana sredstva, katerih porabe ne upravičujejo nastali stroški. Izjavo je družba IPK podpisala 23. septembra 1992 in izjava je bila 29. septembra 1992 shranjena pri GD XXIII Komisije.

- 14 G. Tzoanos je 24. novembra 1992 družbi IPK in 01-Pliroforiki povabil na sestanek, ki je potekal ob odsotnosti drugih dveh partnerjev pri projektu. G. Tzoanos je predlagal, da bistven del nalog in bistven del sredstev prevzame družba 01-Pliroforiki. Družba IPK naj bi tej zahtevi nasprotovala.
- 15 Prvi del finančne pomoči, in sicer 318000 ekujev (60 % celotne subvencije 530.000 ekujev), je bil izplačan januarja 1993.
- 16 Konec februarja 1993 je bil dosje, ki se je nanašal na projekt Ecodata G. Tzoanosu odvzet. Nato je bil proti njemu uveden disciplinski postopek in uvedene so bile notranje preiskave glede zadev, za katere je bil zadolžen. Na podlagi disciplinskega postopka je bil G. Tzoanos odstavljen z delovnega mesta z učinkom od 1. avgusta 1995. V okviru notranje preiskave, ki se je nanašala na upravni postopek, v katerem je bila sprejeta odločba o odobritvi, pa ni bila odkrita nobena nepravilnost.

- 17 Na podlagi negativnega poročila o oceni izvajanja projekta Ecodata je Komisija z odločbo z dne 3. avgusta 1994 (v nadaljevanju: zavrnilna odločba z dne 3. avgusta 1994 oziroma sporna odločba) zavrnila izplačilo drugega dela finančne pomoči v znesku 212.000 ekujev in navedla, da namerava razmisliti o sprejetju odločbe o zahtevi za vračilo prvega dela te pomoči.

Sporni postopek v zvezi z zavrnilno odločbo z dne 3. avgusta 1994

- 18 Družba IPK je vložila tožbo za razglasitev ničnosti zavrnilne odločbe z dne 3. avgusta 1994, na podlagi katere je bil izveden prvi sporni postopek pred sodišči Skupnosti (v nadaljevanju: prvi sporni postopek).
- 19 Splošno sodišče je s sodbo z dne 15. oktobra 1997 v zadevi IPK proti Komisiji (T-331/94, Recueil, str. II 1665) to tožbo zavrnilo.
- 20 V utemeljitev te zavrnitve je Splošno sodišče med drugim v točki 47 te sodbe ugotovilo:

„[...] [družba IPK] Komisiji ne more očitati, da je povzročila zamudo pri izvedbi projekta [Ecodata]. V zvezi s tem je treba ugotoviti, [da je družba IPK] čakala do marca 1993 in se šele nato začela s svojimi partnerji pogajati o razdelitvi nalog pri izvedbi projekta, čeprav je bila koordinator projekta. Tako [družba IPK] ni izkoristila polovice časa, namenjenega izvedbi projekta, ne da bi lahko razumno začela opravljati učinkovita dela. Čeprav je [družba IPK] navedla indice o tem, da se je en ali več uradnikov Komisije v obdobju od novembra 1992 do februarja 1993 na moteč način vmešavalo

v projekt, pa ni dokazala, da ji je to vmešavanje popolnoma onemogočilo, da bi pred marcem 1993 začela dejansko sodelovati s svojimi partnerji.“

21 Sodišče je na podlagi pritožbe, ki jo je vložila družba IPK, razveljavilo sodbo Splošnega sodišča in mu vrnilo zadevo v razsojanje (sodba Sodišča z dne 5. oktobra 1999 v zadevi IPK proti Komisiji, C-433/97 P, Recueil, str. 6795).

22 Sodišče je v utemeljitev svoje sodbe med drugim razsodilo to:

„15 [...] [T]reba je ugotoviti, da je [družba IPK] – kot je to razvidno iz točke 47 izpodbijane sodbe – predložila indice o tem, da so se uradniki Komisije vmešavali v vodenje projekta, to vmešavanje, ki je podrobno opredeljeno v točkah 9 in 10 izpodbijane sodbe, pa bi lahko vplivalo na dober potek dela v zvezi s projektom.

16 V teh okoliščinah mora Komisija dokazati, da je imela [družba IPK] kljub zadevnem ravnanju možnost, da zadovoljivo vodi projekt.

17 Iz navedenega je razvidno, da je Sodišče prve stopnje s tem, da je zahtevalo, da [družba IPK] dokaže, da zaradi ravnanja uradnikov Komisije ni imela možnosti, da bi dejansko začela sodelovati s partnerji pri projektu, napačno uporabilo pravo.“

23 Po tem, ko je bila zadeva vrnjena v razsojanje Splošnemu sodišču, je to s sodbo z dne 6. marca 2001 v zadevi IPK München proti Komisiji (T-331/94, Recueil, str. II-779) tožbi ugodilo.

24 V tej sodbi je Splošno sodišče pod naslovom „Predmet spora“ ugotovilo to:

„34 V okviru te tožbe je Sodišče prve stopnje pozvano, da presodi, ali je odločba Komisije o zavrnitvi izplačila [drugega] dela [finančne pomoči], ki je bila dodeljena tožeči stranki za izvedbo projekta Ecodata, zakonita. Obrazložitev te zavrnitve je navedena v [sporni] odločbi in v dopisu z dne 30. novembra 1993, na katerega napotuje ta odločba.

35 Treba pa je ugotoviti, da je dopis z dne 30. novembra 1993 sestavljen iz dveh delov. Prvi del, to so točke od 1 do 5 dopisa, se nanaša na zavrnitev izplačila [drugega] dela [finančne pomoči] s strani Komisije in torej vsebuje obrazložitev [sporne] odločbe. Drugi del, to so točke od 6 do 12 dopisa, se nanaša na morebitno vrnitev 60% [finančne pomoči], ki je že bila izplačana. Vendar Komisija do tega trenutka še ni sprejela odločbe glede tega vračila.

36 Iz navedenega izhaja, da točke od 6 do 12 dopisa z dne 30. novembra 1993 niso del obrazložitve [sporne] odločbe, kar je Komisija priznala na obravnavi. Te točke so bile navedene zgolj v kontekstu morebitne prihodnje odločbe Komisije, s katero bi zahtevala povračilo že izplačanega dela [finančne pomoči]. Utemeljitev, ki jih je tožeča stranka navedla v svoji tožbi glede točk od 6 do 12 dopisa z dne 30. novembra 1993, je torej treba šteti za nedopustne.“

25 Glede utemeljenosti je Splošno sodišče razsodilo med drugim to:

„85 V teh okoliščinah – in ker Komisija ni navedla drugih trditev – je treba ugotoviti, da [Komisija] ni predložila dokaza, da je ‚imela [družba IPK] možnost zadovoljivo voditi projekt [Ecodata]‘ kljub vmešavanju Komisije, ki zadeva vključitev družbe Studienkreis v projekt [...].

86 Zato je treba glede na to, da je Komisija že od poletja leta 1992 in vsaj do 15. marca 1993 od [družbe IPK] vztrajno zahtevala, da je družba Studienkreis vključena v projekt [...] – čeprav predlog [družbe IPK] in odločba o dodelitvi [...] ne predvidevata sodelovanja tega podjetja pri projektu [Ecodata] – zaradi česar je nedvomno nastala zamuda pri izvajanju projekta, in glede na to, da Komisija ni predložila dokaza, da je kljub temu vmešavanju, imela [družba IPK] možnost zadovoljivo voditi projekt, ugotoviti, da je Komisija s tem, da je zavrnila izplačilo [drugega] dela [finančne pomoči], ker projekt 31. oktobra 1993 ni bil dokončan, kršila načelo dobre vere.“

26 Splošno sodišče je nato preučilo trditev Komisije v zvezi s tajnim dogovorom med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in družbo IPK, ki jo je Komisija navedla v odgovoru na tožbo ter podrobneje pojasnila v naknadnih vlogah, in med drugim ugotovilo to:

„88 Ker pa Komisija v zvezi s tem zadnjenavedenim vmešavanjem navaja, da obstaja nezakonit tajni dogovor med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in [družbo IPK], je treba presoditi tudi, ali je mogoče uporabiti načelo *fraus omnia corrumpit*, ki po mnenju Komisije upravičuje zavrnitev te tožbe.

89 V zvezi s tem Komisija pojasnjuje [...], da je sprejetje odločbe [o dodelitvi] temeljilo na nezakonitem tajnem dogovoru med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in [družbo IPK]. V utemeljitev svojih trditev se Komisija sklicuje na zapisnike iz zaslišanj, ki so potekala v okviru preiskave, ki so jo belgijski pravosodni organi uvedli proti G. Tzoanosu [...]. Poudarja, da je g. Freitag, direktor in lastnik [družbe IPK] navedel, da mu je G. Tzoanos predlagal, naj ga imenuje za komanditista družbe ETIC [European Travel Intelligence Center], to je ene od njegovih družb, pri tem pa mu je nakazal, da bi [družba IPK] lažje sklepala pogodbe s Komisijo v prihodnosti [...]. Poleg tega naj bi G. Tzoanos g. Freitag obvestil, da bi projekt, ki ga je g. Freitag navedel na konferenci GD XXIII v Lizboni maja 1992, lahko zaživel, če bi mu bila izplačana provizija 30.000 ekujev [...]. V utemeljitev svojih trditev Komisija navaja tudi, da je od junija 1992 družbo ETIC v Grčiji predstavljala družba Lex Group (brošura št. 1/92 družbe ETIC). G. Tzoanos pa naj bi bil ustanovitelj družbe Lex Group in funkcijo odgovorne osebe za stike s strankami te družbe naj bi opravljala ga. Sapountzaki, njegova takratna zaročenka, ki je nato postala njegova žena. Družba 01-Pliroforiki naj bi kot predstavnica družbe ETIC v Grčiji nasledila družbo Lex Group. Komisija se sklicuje tudi na navedbe g. Francka, sodelavca družbe ETIC, ki naj bi jasno potrdil obstoj tajnega dogovora med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in [družbo IPK] [...]. Zgovorno naj bi bilo dejstvo, da družba Innovence, edina partnerka [družbe IPK] pri projektu, ki ni bila povezana ne z G. Tzoanosom ne z g. Freitagom, ni bila povabljen na sestanek z dne 24. novembra 1992 [...], ki naj bi potekal v prostorih družbe ETIC. Komisija navaja tudi, da je imel G. Tzoanos zasebno telefonsko številko g. Freitag. V telefonskem pogovoru med H. von Moltkejem in g. Freitagom 10. marca 1993 naj bi zadnji štetil G. Tzoanosa in s tem postal njegov sokrivec. Komisija se je na obravnavi ponovno sklicevala na sodbo okrožnega sodišča v Parizu (dvanajsti senat) z dne 22. septembra 2000, s katero naj bi bil G. Tzoanos obsojen na štiri leta zaporne kazni zaradi korupcije.

90 Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da niti v [sporni] odločbi niti v dopisu z dne 30. novembra 1993, na katerega se sklicuje [sporna] odločba, ni naveden obstoj tajnega dogovora med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in [družbo IPK], ki naj bi preprečeval izplačilo [drugega] dela [finančne pomoči] zadnjenavedeni družbi. Poleg tega [sporna] odločba in dopis z dne 30. novembra 1993 ne

vsebuje nobene navedbe o tem, da Komisija meni, da je bila [finančna pomoč] dodeljena [družbi IPK] na nezakonit način. V teh okoliščinah pojasnila Komisije v zvezi z domnevnim obstojem nezakonitega tajnega dogovora med zadevnimi strankami ni mogoče obravnavati kot pojasnitev razlogov, navedenih v [sporni] odločbi, med sodnim postopkom [...].

91 Glede na to, da se mora Sodišče prve stopnje v skladu s členom [230 ES] omejiti na nadzor zakonitosti [sporne] odločbe na podlagi obrazložitve, ki jo vsebuje ta akt, utemeljitve Komisije v zvezi z načelom *fraus omnia corrumpit* ni mogoče sprejeti.

92 Treba je dodati, da če bi Komisija po sprejetju [sporne] odločbe menila, da indici, navedeni v točki 89 zgoraj, zadostujejo za ugotovitev, da med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in [družbo IPK] obstaja nezakonit dogovor, zaradi katerega je bil postopek dodelitve donacije za projekt Ecodata nezakonit, bi lahko namesto tega, da je v okviru tega postopka navedla obrazložitev, ki ni bila navedena v navedeni odločbi, umaknila to odločbo in sprejela novo odločbo, ki se ne bi nanašala le na zavrnitev izplačila [drugega] dela [finančne pomoči], temveč bi se z njo odredila tudi povrnitev že izplačanega dela.“

²⁷ Komisija in družba IPK sta vložili vsaka svojo pritožbo na to sodbo Splošnega sodišča. Komisija je v utemeljitev svoje pritožbe med drugim navedla peti pritožbeni razlog, ki se nanaša na to, da načelo *fraus omnia corrumpit* ni bilo preizkušeno. Družba IPK pa je predlagala razveljavitev izpodbijane sodbe, ker ta v točkah od 34 do 36 temelji na stališču, da točke od 6 do 12 obrazložitve dopisa Komisije z dne 30. novembra 1993 niso del zavrnilne odločbe z dne 3. avgusta 1994.

28 S sodbo z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah IPK-München in Komisija (C-199/01 P in C-200/01 P, Recueil, str. I-4627) je Sodišče pritožbo družbe IPK zavrglo kot nedopustno in pritožbo Komisije zavrnilo kot neutemeljeno.

29 V zvezi s petim pritožbenim razlogom, ki ga je navedla Komisija, je Sodišče razsodilo to:

„62 Komisija je z drugim in petim pritožbenim razlogom, ki ju je treba obravnavati skupaj, Sodišču prve stopnje najprej očitala po eni strani to, da ni upoštevalo ugotovitev iz točk 15 in 16 sodbe Sodišča z dne 5. oktobra 1999 v zadevi IPK proti Komisiji (C-433/97 P, Recueil, str. 6795) zlasti glede upoštevnosti domnevnega tajnega dogovora med [G. Tzoanosom], [...] družbo 01-Pliroforiki in družbo IPK.

63 Komisija trdi, da je zaradi tega tajnega dogovora prišlo do zamude pri izvajanju projekta vsaj do februarja 1993, ker se po eni strani partnerji projekta niso mogli dogovoriti o dodelitvi sredstev grškemu partnerju, kar je zahteval [G. Tzoanos], zaradi česar je projekt miroval, in ker je po drugi strani družba IPK izrecno prikrivala ravnanja [G. Tzoanosa]. Na podlagi točk 15 in 16 sodbe Sodišča z dne 5. oktobra 1999 v zadevi IPK proti Komisiji (C-433/97 P, Recueil, str. 6795) naj bi moralo Sodišče prve stopnje preveriti, ali je Komisija dokazala, da je kljub zadevnim ravnanjem družba IPK imela možnost zadovoljivo voditi projekt. Zato je po mnenju Komisije Sodišče prve stopnje s tem, da kot neupoštevne ni obravnavalo njene trditve o takem tajnem dogovoru, napačno uporabilo pravo.

64 Po drugi strani Komisija trdi, da je Sodišče prve stopnje s tem, da je ugotovilo, da ni kazensko sodišče in da ne more preizkusiti vprašanja glede obstoja takega tajnega dogovora, kršilo načeli *dolo agit, qui petit, quod statim redditurus est* in *fraus omnia corrumpit*.

- 65 Družba IPK pa poudarja, da med [G. Tzoanosom], [...] družbo 01-Pliroforiki in njo ni bilo nezakonitega tajnega dogovora. Vsekakor naj bi bilo treba zakonitost odločbe presoјati zgoљj glede na obrazložitve, na podlagi katere je bila sprejeta, in sporna odločba – kot je presodilo Sodišče prve stopnje – naj ne bi vsebovala nobene navedbe glede domnevnega nezakonitega tajnega dogovora med družbo IPK, [G. Tzoanosom] in [...] družbo 01-Pliroforiki.
- 66 V skladu z ustaljeno sodno prakso je namen obveznosti obrazložitve odločbe, ki ima negativne posledice, Sodišču omogočiti izvedbo nadzora nad zakonitostjo te odločbe, zainteresirani stranki pa zagotoviti zadostne informacije, da se lahko seznanijo s tem, ali je odločba utemeljena oziroma ali ima napake, zaradi katerih bi lahko izpodbijala njeno zakonitost. Iz navedenega je razvidno, da mora biti obrazložitev načeloma sporočena zadevni osebi sočasno z odločbo, ki ima negativne posledice, in da nepravilnost, ki je nastala zaradi neobstoja obrazložitve, ne more biti odpravljena s tem, da se zadevna oseba z obrazložitvijo odločbe seznanijo v teku postopka pred Sodiščem [...].
- 67 Poleg tega se mora Sodišče prve stopnje v skladu s členom [230 ES] omejiti na nadzor zakonitosti sporne odločbe na podlagi obrazložitve, ki jo vsebuje ta akt.
- 68 V obravnavanem primeru je Komisija s sporno odločbo družbi IPK zavrnila izplačilo 40 % še neizplačane finančne pomoči od 530.000 ekujev, ki jih je predvidela za projekt, iz razlogov, navedenih v dopisu z dne 30. novembra 1993. V tem zadnjenavedenem dopisu je Komisija obvestila družbo IPK, da je presodila, da delo, ki je bilo opravljeno do 31. oktobra 1993, ne ustreza v zadostni meri temu, kar je bilo predvideno v predlogu, in v točkah od 1 do 6 tega dopisa je podrobno navedla razloge, iz katerih je sprejela to odločbo.

- 69 Iz točke 15 te sodbe je razvidno, da niti dopis z dne 30. novembra 1993 niti sporna odločba ne vsebujeta navedbe o obstoju nezakonitega tajnega dogovora med G. Tzoanosom, [...] družbo 01-Pliroforiki in družbo IPK. Sodišče prve stopnje torej v točki 90 izpodbijane sodbe takega tajnega dogovora upravičeno ni štelo za razlog, na katerem temelji sporna odločba.
- 70 Poleg tega je Sodišče prve stopnje s tem, da je presodilo, da dopis z dne 30. novembra 1993 in sporna odločba ne vsebujeta nobene navedbe o tem, da je Komisija menila, da je bila dodelitev finančne pomoči družbi IPK nezakonita, upravičeno ugotovilo, da pojasnila Komisije glede domnevnega obstoja nezakonitega tajnega dogovora med zadevnimi strankami ni mogoče šteti za pojasnilo razlogov, navedenih v sporni odločbi, ki je bilo podano v sodnem postopku, in da sodna praksa, navedena v točki 66 te sodbe, velja za obravnavani primer.
- 71 V teh okoliščinah je torej Sodišče prve stopnje v točki 91 izpodbijane sodbe lahko na podlagi vseh teh razlogov sklenilo – ne da bi ob tem napačno uporabilo pravo – da utemeljitve Komisije, ki se nanaša na načelo *fraus omnia corrumpit*, ni mogoče sprejeti.“

Upravni postopek, v katerem je bila sprejeta izpodbijana odločba

- ³⁰ Komisija je v dopisu z dne 30. septembra 2004 družbo IPK obvestila, da je izvedla podrobno preiskavo glede G. Tzoanosa, na podlagi katere je bilo ugotovljeno, da je ta redno dodeljeval projekte, v katerih so bili partnerji grška podjetja, ki jih je sam predlagal, in od katerih je imel osebne koristi, ob tem pa se je sklicevala na zgoraj v točki 28 navedeno sodbo IPK-München in Komisija. Komisija naj bi ponovno preučila zakonitost in pravilno izvedbo postopka dodelitve sporne finančne pomoči in

prišla naj bi do ugotovitve, da je odločba o dodelitvi nezakonita, ker temelji na tajnem dogovoru med G. Tzoanosom in g. Freitagom, direktorjem in lastnikom družbe IPK. Zato naj bi Komisija nameravala „razveljaviti“ odločbo o dodelitvi.

- 31 Družba IPK je v dopisih z dne 26. novembra 2004, z dne 23. decembra 2004 in z dne 21. februarja 2005 predložila pripombe k dopisu z dne 30. septembra 2004. Družba IPK je v dopisih z dne 23. decembra 2004 in z dne 21. februarja 2005 zahtevala tudi izplačilo drugega dela sporne finančne pomoči. Družba IPK je to zahtevo uradno ponovila v dopisu z dne 20. julija 2005.
- 32 Komisija je v dopisu z dne 13. maja 2005 (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382), poslanim družbi IPK in predvsem g. Freitagu (v nadaljevanju: izpodbijana odločba) med drugim navedla to:

„V teh okoliščinah [je Komisija] ponovno preučila postopek dodelitve [sporne] finančne pomoči, da bi preverila, ali je bil zakonit in pravičen.

Iz razlogov, ki bodo navedeni v točkah od (a) do (k) spodaj [lej točko 33 spodaj], [je Komisija] prišla do ugotovitve, da je bila dodelitev [sporne] finančne pomoči nezakonita in nepravilna, saj je bila posledica tajnega dogovora med G. Tzoanosom in [g. Freitagom].

Zato se je Komisija odločila, da bo razveljavila prejšnjo odločbo o dodelitvi finančne pomoči 530.000 ekujev za projekt Ecodata [...].

Komisija v skladu s to odločitvijo najprej zavrača izplačilo drugega dela [sporne finančne pomoči], ki znaša 212.000 ekujev, in zavrača vašo zahtevo za plačilo zamudnih obresti.

Drugič, Komisija bo zahtevala vračilo že izplačanih 318.000 ekujev, povečanih za obresti.

Ta nalog za izterjavo se pripravlja in vam bo pravočasno poslan.“

33 Na podlagi izpodbijane odločbe je obstoj tajnega dogovora med G. Tzoanosom in g. Freitagom dokazan s tem:

„(a) Predlog za projekt Ecodata je bil vložen na podlagi razpisa za zbiranje predlogov, ki je bil 26. februarja 1992 objavljen v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*, da bi se podprli projekti s področja turizma in okolja (UL C 51, str. 16). V točki (D) tega razpisa za zbiranje predlogov, z naslovom ‚Merila za izbiro‘, je bilo naštetih pet prednostnih tem za projekte. Priprava podatkovne baze, na kateri temelji projekt Ecodata, ni bila med temi petimi temami. Če izhajamo iz uradnega besedila razpisa za zbiranje predlogov, torej ni mogoče ugotoviti, zakaj ste predložili predlog, katerega cilj je priprava te podatkovne baze. Glede na vaše prejšnje odnose z G. Tzoanosom in glede na dokaze o vajinih stikih ob oddaji predloga, ki so navedeni spodaj, bi se to lahko razložilo le s tem, da vas je G. Tzoanos obvestil, da bi bila za tak projekt lahko dodeljena donacija ne glede na besedilo razpisa za zbiranje predlogov.

- (b) Dejanska izbira projekta Ecodata, ki jo je opravil G. Tzoanos [...], je bila nepravilna. Za zagotovitev preglednosti, poštene konkurence, enakega obravnavanja in enakosti pri dostopu do virov financiranja Skupnosti, mora ocena in izbira predlogov zaradi njihovega financiranja temeljiti na merilih, ki so bila objavljena v razpisu za zbiranje predlogov. V primeru projekta Ecodata pa to ni bilo upoštevano, saj ta projekt ni ustrezal nobeni od petih tem, ki so bile navedene v razpisu. Točki (a) in (b) jasno nakazujeta obstoj nezakonitega tajnega dogovora.
- (c) V razpisu, objavljenem v *Uradnem listu [Evropskih skupnosti]*, je bilo navedeno, da bo znesek, ki je namenjen financiranju in ki je znašal 2 (dva) milijona ekujev, razdeljen med približno 25 projektov. Tako je povprečna finančna pomoč, ki jo je bilo mogoče pričakovati, znašala približno 80.000 ekujev. Vi pa ste vložili predlog, v katerem je prispevek Skupnosti znašal 600.000 ekujev (30 % celotnega zneska, namenjenega financiranju). Ta predlog bi bil popolnoma nerealen, če vas G. Tzoanos ne bi predhodno obvestil, da lahko pričakujete ugoden izid.
- (d) [Dokončni splošni] proračun [za leto] 1992 je vseboval določbo glede proračuna za turizem, v kateri je bilo navedeno, da je treba vsaj 530.000 ekujev nameniti za vzpostavitev informacijskega sistema za ekološki turizem. Vendar ta tema ni bila navedena v razpisu za zbiranje predlogov, ki je bil objavljen 26. februarja 1992. Na podlagi ničesar niste mogli sklepati, da kljub temu, da v razpisu za zbiranje predlogov ni bilo navedb o, podatkovni bazi ali informacijskem sistemu, niti o določbi iz proračuna glede potrebe po informacijskem sistemu, Komisija namerava ta del proračuna uporabiti v tem trenutku. Edina možna razlaga bi bila, da vas je [G. Tzoanos] obvestil o svojem namenu, s čimer je povzročil, da je postopek izbire postal nepošten in nepravilen in da je bila iz postopka izključena vsakršna konkurenca.

- (e) V okviru preiskave, ki jo je opravila Komisija, je g. Franck, direktor družbe ETIC, dva uradnika Komisije obvestil, da vam je celotno besedilo prošnje za pridobitev [finančne pomoči] (predlog [projekta] Ecodata) poslal G. Tzoanos. V tej fazi je bila vaša naloga zgolj to, da ste [...] prekopirali besedilo tako, da je v glavi navedena družba IPK, in ga poslali Komisiji. V skladu z navedbami [g. Francka] v tistem času ni bilo predvideno, da bi bili vi dejansko udeleženi pri izvedbi projekta, in sredstva bi se med partnerje razdelila tako, da bi vi dobili 10 %, drugi partnerji – med katerimi bi bila tudi grška družba 01-Pliroforiki, ki jo je predlagal G. Tzoanos – pa 90 %. Jasno je, da je zaradi takega delovanja pri pripravi predloga postopek izbire nepravilen in da tako delovanje pomeni tajno dogovarjanje med podkupljivim uradnikom in tretjo osebo, ki se je s tem očitno strinjala.
- (f) Izjave g. Francka je deloma potrdil eden od vaših konkurentov. V skladu z navedbami zadnjega ste izjavili, da ste pred vložitvijo predloga govorili z G. Tzoanosom in da vas je [ta] obvestil, da boste dobili finančno pomoč, če sprejmete tri partnerje pri projektu, ki jih on določi. Šlo naj bi za povsem nesprejemljivo ponudbo uradnika Skupnosti in pristojni organi bi morali biti o njej takoj obveščeni. S tem, da ste nadaljevali sodelovanje s tem uradnikom, ste izrazili voljo, da dovolite, da se vas uporabi pri nezakonitih ravnanjih v škodo Komisije kljub temu, da ste imeli dolgotrajne pogodbene odnose s to institucijo.
- (g) V fazi izvedbe projekta E[codata] ste imeli možnost naznaniti, da je G. Tzoanos priredil postopek izbire in da je skušal na nezakonit način vplivati na dodelitev sredstev. Vi pa med vašimi stiki z uradniki GD XXIII [...] niste nikoli izrazili zaskrbljenosti, vendar ste – nasprotno – G. Tzoanosa varovali in zagovarjali. Ko pa vas je februarja 1995 zaslišala belgijska policija, ste navedli, da vam je v obdobju

od leta 1989 do leta 1990 in leta 1992 G. Tzoanos že ponujal sodelovanje med drugim v zvezi s [projektom] Ecodata, pri čemer je bil njegov koruptivni namen jasno razviden. Čeprav ste med policijskim zaslišanjem zanikali sprejetje teh ponudb, je to, da o njegovih koruptivnih namenih niste obvestili pristojnih organov niti uradnikov GD XXIII, temveč ste nadaljevali sodelovanje z G. Tzoanosom, resen indic, da ste nezakonito ravnali.

- (h) Ko vas je generalni direktor GD XXIII marca 1993 vprašal, ali ste imeli v fazi priprave vašega predloga stike z G. Tzoanosom, ste v celoti zanikali, da bi G. Tzoanos pred vložitvijo predloga kakor koli vplival na ta projekt in izjavili ste, da je bila [...] družba 01-Pliroforiki vključena na priporočilo, ki ga je dal G. Tzoanos med pogovori, ki ste jih imeli z njim v času priprave vašega predloga. Glede na to, da ste priznali, da je G. Tzoanos predhodno poskušal izvesti koruptivna dejanja, je upoštevanje tega priporočila pred vložitvijo vašega predloga, ki bi ga nato ocenil in potrdil sam G. Tzoanos zaradi podelitve [sporne finančne pomoči], drugi dokaz, da je bil postopek dodelitve nepravilen in prirejen.
- (i) V zapisniku o zaslišanju G. Tzoanosa, ki ga je opravila belgijska policija, je navedeno, da je iz rokovnika G. Tzoanosa razvidno, da je v času priprave predloga za projekt Ecodata potekal sestanek med vami in G. Tzoanosom ter med njim in enim od vaših sodelavcev. Ta navedba sovпада z izjavami, navedenimi v točkah (e) in (f). Zato je telefaks, ki ste ga na njegovo prošnjo poslali generalnemu direktorju [GD XXIII] 31. marca 1993 in v katerem je navedeno, da v času priprave predloga z G. Tzoanosom niste imeli nobenih stikov, lažna izjava.

- (j) Zdi se, da je sestanek, ki je novembra 1992 potekal med G. Tzoanosom in [partnerji pri projektu] Ecodata v prostorih družbe ETIC – ene od vaših družb – v Bruslju glede razdelitve sredstev med partnerje projekta, primer teh tajnih dogovorov. Družba Innovence, ki je edina družba iz te skupine, ki ni bila povezana ne z vami ne z G. Tzoanosom, ni bila povabljena na ta pomemben sestanek. Italijanskega partnerja, družbo Tourconsult, ste predstavljali vi kot delničar te družbe.
- (k) To, da je zaročenka (ki je postala žena) G. Tzoanosa v družbi Lex Group (ki jo je ustanovil G. Tzoanos) opravljala funkcijo grškega predstavnika družbe ETIC (ki jo je ustanovila družba IPK), potrjuje, da ste se vi in G. Tzoanos že dolgo in sorazmerno dobro poznala.“

Odločba o vračilu prvega dela finančne pomoči

- ³⁴ Po tem, ko je družba IPK izpodbijala obvestilo o dolgu in opomin zaradi neplačila, ki ji ju je Komisija poslala 13. junija in 31. avgusta 2005, je Komisija sprejela odločbo C(2006) 6452 z dne 4. decembra 2006 (v nadaljevanju: odločba o vračilu).
- ³⁵ Komisija je v členu 1 te odločbe navedla, da ji družba IPK od 31. oktobra 2006 dolguje 318000 EUR, povečanih za zamudne obresti, ki tečejo od 25. julija 2005. V členu 3 odločbe o vračilu je Komisija družbo IPK obvestila, da bo sprožen postopek izvršbe v skladu s členom 256 ES, če plačilo ne bo poravnano v petnajstih dneh od vročitve

odločbe o vračilu. V členu 4 te odločbe je navedeno, da je ta odločba izvršilni naslov v smislu člena 256, prvi odstavek, ES.

- ³⁶ Družba IPK je 15. maja 2007 Komisiji plačala v odločbi o vračilu zahtevani znesek, pri tem pa ni pripoznala obveznosti plačila.

Kazenski pregon, uveden proti G. Tzoanosu na nacionalni ravni

- ³⁷ Kazenski pregon, ki je bil v Belgiji uveden proti G. Tzoanosu zlasti v zvezi z njegovimi ravnanji pri projektu Ecodata, se je zaključil z izdajo sodbe prizivnega sodišča v Bruslju z dne 6. maja 2008, s katero je bila ugotovljena nedopustnost predloga zaradi zastaranja.
- ³⁸ Na podlagi kazenskega pregona, ki je bil proti G. Tzoanosu uveden v Franciji, katerega predmet pa niso bila njegova ravnanja v zvezi s projektom Ecodata, je okrožno sodišče v Parizu s sodbo z dne 22. septembra 2000 (zadeva št. 9508001053) G. Tzoanosa v odsotnosti obsodilo na štiri leta zaporne kazni in denarno kazen zaradi storitve več kaznivih dejanj goljufije. To obsodbo je potrdilo prizivno sodišče v Parizu s sodbo z dne 3. novembra 2005 (zadeva št. 04/06084). Pritožbo, ki jo je G. Tzoanos vložil zoper zadnjenavedeno sodbo, je Cour de cassation zavrnilo s sodbo z dne 20. decembra 2006.

Postopek in predlogi strank

- 39 Družba IPK je 29. julija 2005 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 40 Družba IPK je 21. decembra 2006 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila predlog za izdajo začasne odredbe, v katerem je predlagala, naj se izvršba na podlagi odločbe o vračilu zadrži do izdaje izvršljive sodbe Splošnega sodišča v tej zadevi. Ta predlog je bil vpisan pod referenčno številko T-297/05 R.
- 41 Družba IPK je 16. februarja 2007 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti odločbe o vračilu, ki je bila vpisana pod referenčno številko T-41/07.
- 42 Predsednik Splošnega sodišča je s sklepom z dne 2. maja 2007 v zadevi IPK International – World Tourism Marketing Consultants proti Komisiji (T-297/05 R, neobjavljena v ZOdl.) predlog za izdajo začasne odredbe iz točke 40 zgoraj razlagal tako, da se z njim predlaga odložitev izvršitve izpodbijane odločbe (točka 18 navedenega sklepa), in ta predlog zavrgel zaradi neobstoja nujnosti.
- 43 Splošno sodišče je s sklepom z dne 20. novembra 2009 v zadevi IPK International – World Tourism Marketing Consultants proti Komisiji (T-41/07, neobjavljen v ZOdl., točka 15) na podlagi člena 113 Poslovnika Splošnega sodišča odločilo, da je treba postopek v zadevi T-41/07 ustaviti, ker je družba IPK Komisiji vrnila v odločbi o vračilu zahtevani znesek in je torej tožba postala brezpredmetna.

44 Družba IPK Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- razglasi ničnost izpodbijane odločbe;

- Komisiji naloži plačilo stroškov.

45 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:

- zavrne tožbo;

- družbi IPK naloži plačilo stroškov.

46 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj več oseb zasliši v vlogi prič. Poleg tega na podlagi člena 64(3)(d) in (4) Poslovnika vlaga poziv za predložitev nekaterih listin Komisije. Tako Splošnemu sodišču v bistvu predlaga, naj Komisiji odredi, da predloži med drugim „listine iz GD XXIII in iz generalnega direktorata za finančni nadzor, ki se nanašajo na projekt, in vse dokaze, ki se nanašajo na preiskave o ukrepih, ki se obravnavajo v tem primeru“, in naj preuči vse dokaze iz prvega spornega postopka, ki je potekal pred Splošnim sodiščem (T-331/94), ker so ti dokazi „upoštevni v okviru te tožbe“. Tudi Komisija je navedla več oseb, ki bi lahko bile pozvane v vlogi prič, in Splošnemu sodišču predlaga, naj se opre na spis v zadevi T-331/94.

- 47 Splošno sodišče je z dopisom z dne 30. aprila 2010 v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 Poslovnika stranki pozvalo, naj predložita nekatere listine, ter jima postavilo vprašanja in ju pozvalo, naj nanje pisno odgovorita. Stranki sta ukrepe procesnega vodstva izpolnili v predpisanih rokih.
- 48 Na podlagi poročila sodnika poročevalca se je Splošno sodišče (tretji senat) odločilo začeti ustni postopek.
- 49 Stranke so stališča in odgovore na ustna vprašanja Splošnega sodišča ustno podale na obravnavi 9. junija 2010. Poleg tega je Splošno sodišče v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 Poslovnika stranki pozvalo, naj predložita nekatere listine in dokaze in naj pisno podata nekatera pojasnila. Stranki sta ukrepe procesnega vodstva izpolnili v predpisanih rokih. Ker sta stranki podali pripombe glede predloženih listin in dokazov ter pisnih pojasnil, je bil ustni postopek zaključen 2. septembra 2010.

Pravo

Uvodne ugotovitve

- 50 Tožeča stranka v podporo svoji tožbi navaja štiri tožbene razloge. Prvi se nanaša na to, da pogoji, ki so potrebni za razveljavitev odločbe, s katero je dodeljena finančna

pomoč, niso izpolnjeni. Drugi in tretji tožbeni razlog se nanašata na kršitev načela dobrega upravljanja oziroma obveznosti obrazložitve v smislu člena 253 ES. Četrty tožbeni razlog, vložen podredno, se nanaša na „prepoved sprejetja odločb, ki so po vsebini enake odločbam, razglašnim za nične“.

- 51 Splošno sodišče meni, da je primerno, da se najprej predstavijo vse trditve v zvezi z dokazom o obstoju tajnega dogovora, na katerem temelji zlasti prvi tožbeni razlog, in da se nato presodijo skupaj z navedenim tožbenim razlogom.

Dokaz o obstoju tajnega dogovora in prvi tožbeni razlog

Trditve strank

– Dokaz o sodelovanju družbe IPK pri tajnem dogovarjanju

- 52 Družba IPK izpodbija obstoj tajnega dogovarjanja, ki se ji očita v izpodbijani odločbi. Namen te trditve, ki jo je Komisija navedla po tem, ko ni uspela v okviru prvega spornega postopka (glej točke od 18 do 28 zgoraj), naj bi bil le v tem, da bi se nezakonita ravnanja, ki so bila storjena znotraj Komisije, pripisala družbi IPK, ki pa naj bi bila žrtev teh ravnanj.

- 53 Družba IPK navaja, da je za projekt Ecodata izvedela od družbe 01-Pliroforiki med telefonskim pogovorom 16. marca 1992, na podlagi katerega naj bi ji družba 01-Pliroforiki 3. aprila 1992 poslala osnutek projekta. Družba IPK naj bi razvila koncept, ki je bil predstavljen v tem osnutku, in naj bi 22. aprila 1992 Komisiji poslala svoj prvi predlog za projekt Ecodata, ki naj bi predvideval sodelovanje družb Innovence, Tourconsult in 01-Pliroforiki. Vendar je družba IPK na obravnavi v odgovoru na vprašanje Splošnega sodišča priznala, da je osnutek projekta od družbe 01-Pliroforiki prejela šele 20. aprila 1992, kar je bilo zabeleženo v zapisniku obravnave.
- 54 G. Tzoanos naj bi prvič šele po sprejetju odločbe o dodelitvi pomoči poskušal doseči – čeprav zaradi nasprotovanja družbe IPK brezuspešno – da bi se bistveni del nalog in sredstev dodelil družbi 01-Pliroforiki, in sicer zaradi njene usposobljenosti na področju podatkovnih baz. V nasprotju s tem, kar trdi Komisija, naj ne bi bil med družbo IPK in G. Tzoanosom sklenjen noben dogovor v zvezi z navedenim projektom pred sprejetjem odločbe o dodelitvi in ne bi naj bilo predvideno, da se 10% finančne pomoči dodeli družbi IPK, preostalih 90% pa ostalim partnerjem projekta Ecodata. Stiki med družbo IPK in G. Tzoanosom pred sprejetjem odločbe o dodelitvi naj namreč ne bi bili v nobeni zvezi s tem projektom in naj ne bi bili upoštevni v tem postopku. Družba IPK naj bi se do Komisije vedno obnašala lojalno in naj bi pri nadrejenih G. Tzoanosa brezuspešno poskušala doseči sklic zaupnega sestanka, na katerem bi se lahko pritožila nad njegovimi ravnanji.
- 55 V zvezi z devetim odstavkom, točka (a), izpodbijane odločbe, to je neobstoj posebnega razpisa za zbiranje predlogov za izdelavo podatkovne baze, kot je ta, ki je predlagana v projektu Ecodata, družba IPK navaja, da razpis za zbiranje predlogov ni vseboval taksativno naštetih meril za izbiro, tako da je bilo mogoče ob upoštevanju izrecnih omejitev, ki so bile v njem navedene, na podlagi oddelka B tega razpisa za zbiranje predlogov vložiti vsak projekt, ki je inovativen in ki spodbuja ekološki razvoj turizma. V tem kontekstu naj bi obstajala očitna zveza med sredstvi, ki so bila predvidena v dokončnem splošnem proračunu za leto 1992, in razpisom za zbiranje predlogov. Zato naj ne bi bilo presenetljivo, da je družba IPK predlagala projekt Ecodata.

- 56 V zvezi z devetim odstavkom, točka (b), izpodbijane odločbe, ki se nanaša na trditev, da je bila pri izbiri projekta Ecodata, ki jo je opravil G. Tzoanos, storjena nepravilnost, družba IPK navaja, da ni imela vpliva na ta akt Komisije, ki je povsem notranje narave in ki nikakor ne omogoča ugotovitve o obstoju tajnega dogovora. Poleg tega naj družba IPK ne bi razumela, zakaj naj bi bila v zvezi z odločbo o dodelitvi storjena nepravilnost, saj naj bi bil po eni strani projekt Ecodata povsem prilagojen potrebi po mreži podatkov o projektih, ki se nanašajo na ekološki turizem v Evropi, kot je bila opredeljena v dokončnem splošnem proračunu za leto 1992, po drugi strani pa naj izbire ne bi bilo treba nujno opraviti zgolj na podlagi meril, ki so bila kot primer navedena v pozivu za zbiranje predlogov, kar naj bi Komisija priznala s tem, da je besedilo izpodbijane odločbe glede na besedilo njenega dopisa z dne 30. septembra 2004 spremenila.
- 57 V zvezi s točko (c) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da naj bi družba IPK prosila za nerealen znesek 600.000 ekujev finančne pomoči, kar naj bi predstavljalo 30 % celotne donacije, ki je bila predvidena za približno 25 projektov, družba IPK zavrača trditve Komisije z navedbo, da so „v nasprotju z ekonomskim pristopom, ki ga je treba uporabiti“. Tak pristop že v uvodu izključuje „razpršitev“ pomoči Skupnosti med toliko projektov. Družba IPK je ocenila stroške projekta Ecodata na en milijon ekujev in zato je vložila prošnjo v višini deleža, ki ga sofinancira Skupnost (60%).
- 58 V zvezi s točko (d) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da je prošnja družbe IPK mogoče razložiti zgolj z namenom G. Tzoanosa – o katerem je obvestil družbo IPK – da bo izbral projekt Ecodata, družba IPK v bistvu navaja, da sta bila tako dokončni splošni proračun za leto 1992 kot tudi razpis za zbiranje predlogov objavljena in dostopna javnosti. Ti dokumenti bi morali biti zaupni, da bi se lahko potrdila napačna teza Komisije o domnevnem odtekanju informacij.

- 59 Družba IPK izpodbija deveti odstavek, točka (e), izpodbijane odločbe, ki temelji na pričanju g. Francka, da je po eni strani besedilo prošnje za pridobitev finančne pomoči v celoti pripravil G. Tzoanos in da jo je družba IPK, preden jo je poslala Komisiji, prekopirala tako, da je bila v glavi navedena družba IPK, in da se po drugi strani od družbe IPK ni pričakovalo nobenega dejanskega sodelovanja, pri čemer bi ta družba prejela 10% zneska sporne finančne pomoči, ostalih 90% pa bi se izplačalo zlasti družbi 01-Pliroforiki, katere sodelovanje je predlagal G. Tzoanos. Nobeden od dokazov naj ne bi podprl te domneve. Nasprotno, osnutek projekta Ecodata naj bi najprej pripravila družba 01-Pliroforiki, in sicer njen direktor, nato pa je bil poslan družbi IPK.
- 60 Pred sprejetjem odločbe o dodelitvi naj poleg tega ne bi bilo govora o tem, da bi družba IPK prejela 10% zneska finančne pomoči, ne da bi za to opravila določeno storitev. G. Tzoanos naj bi se šele po sprejetju te odločbe brezuspešno skušal vmešavati v odnose med partnerji projekta Ecodata. Komisija naj bi svoje napačne domneve utemeljevala zgolj z enim samim neverodostojnim pričanjem g. Francka. Ta pa naj ne bi nikoli bil zaposlen v družbi IPK niti naj ne bi bil nikoli njen predstavnik, temveč naj bi bil le direktor svetovalnega podjetja, ki se ukvarja z dejavnostjo oddajanja poslovnih prostorov v Bruslju (Belgija) in s katerim je imela družba IPK približno eno leto poslovno razmerje na podlagi pogodbe o najemu poslovnega prostora. Družba IPK naj bi navedeno pogodbo odpovedala zaradi hudih nepravilnosti, ki jih je storil g. Franck v njeno škodo. Nato naj bi ta v Luksemburgu skušal registrirati družbo pod imenom IPK International, čemur naj bi družba IPK nasprotovala. Ti dogodki naj bi bili razlog za neresnične obtožbe g. Francka proti družbi IPK.
- 61 Družba IPK izpodbija tudi točko (c) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da naj bi G. Tzoanos pred sprejetjem odločbe o dodelitvi od družbe IPK zahteval, da sprejme tri partnerje, ki jih je on določil. Komisija naj ne bi navedla imena konkurenta družbe IPK, ki naj bi podal te neresnične navedbe. Kljub temu pa družba IPK meni, da gre za družbo Studienkreis, ki je bila zelo zainteresirana za sodelovanje pri izvedbi projekta Ecodata, saj ji je pretila plačilna nesposobnost, in katere sodelovanje je Komisija vztrajno predlagala (zgoraj v točki 23 navedena sodba IPK-München proti Komisiji, točka 75). Ta dejstva naj bi zadostovala za vzbuditev dvoma v zanesljivost te navedbe. Nazadnje, ne le, da naj ta navedba še zdaleč ne bi dokazovala, da se je družba

IPK tajno dogovarjala, temveč naj bi celo dokazovala, da je Komisija, ki naj bi z družbo Studienkreis oblikovala nedopustno interesno skupnost, delovala nezakonito.

- 62 V zvezi s točko (g) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da družba IPK Komisiji ni prijavila goljufovih ravnanj G. Tzoanosa, družba IPK navaja, da s to trditvijo ni mogoče utemeljiti očitka o obstoju tajnega dogovora, ker je vse navedeno potekalo po sprejetju odločbe o dodelitvi. Poleg tega naj bi bil ta očitek neutemeljen, saj naj bi se družba IPK pri nadrejenih v Komisiji skušala pritožiti nad ravnani G. Tzoanosa, katerih žrtev naj bi bila. V zvezi s tem, avgusta 1992 naj bi skušala doseči sklic sestanka s H. von Moltkejem, generalnim direktorjem GD XXIII, brez navzočnosti G. Tzoanosa. H. von Moltke naj bi na sestanek z dne 30. septembra 1992 vendarle povabil tudi G. Tzoanosa, družbo IPK pa naj bi obvestil, da je bil postopek dodelitve pravilen. Ker se Komisija sklicuje na dogodke iz let 1989, 1990 in 1992, družba IPK navaja, da v tistem času ni razpolagala z dokazi niti z zanesljivimi indici, ki bi ji omogočali, da se obrne na Komisijo. Poleg tega naj ti dogodki ne bi bili povezani s projektom Ecodata niti naj ne bi vplivali na odločbo o dodelitvi.
- 63 Iz razlogov, navedenih v točki 53 zgoraj, družba IPK zavrača tudi trditev iz, točke (h) devetega odstavka izpodbijane odločbe, v skladu s katero je to, da je družba IPK marca 1993 zanimala domnevno vplivanje G. Tzoanosa na projekt Ecodata v času, preden je bil ta projekt predložen Komisiji, indic o tem, da se je družba IPK tajno dogovarjala.
- 64 Poleg tega družba IPK izpodbija tudi točko (i), devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da je podala lažno izjavo – ki je v nasprotju z vsebino zapisnika belgijske policije, narejenega na podlagi zaslišanja G. Tzoanosa – s tem, da je v telefaksu z dne 31. marca 1993, poslanim H. von Moltkeju, navedla, da v času priprave projekta Ecodata ne g. Freitag ne njegov zaposleni nista imela stikov z G. Tzoanosom.

Ti stiki naj namreč ne bi obstajali. Družba IPK dodaja, da če bi že prišlo do stikov, bi se ti nanašali na G. Tzoanosa in g. Francka, ta pa bi v tem primeru deloval brez pooblastila družbe IPK in brez njene vednosti.

65 V zvezi s točko (j) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da je novembra 1992 potekal sestanek med G. Tzoanosom, družbo 01-Plioroforiki in družbo IPK, ki je hkrati zastopala družbo Tourconsult, družba IPK navaja, da ni vedela, da družbi Innovence in Tourconsult nista bili povabljeni. Ne bi naj mogla niti predvideti, da se bo ta sestanek nanašal na razdelitev nalog med sodelujočimi podjetji. Poskusi vmešavanja G. Tzoanosa ob tej priložnosti naj tudi ne bi bili indic o obstoju tajnih dogovarjanj, saj je ta sestanek potekal po sprejetju odločbe o dodelitvi. Družba IPK dodaja, da čeprav dejansko ima simbolični kapitalski delež v družbi Tourconsult v višini 1000 EUR – katerega se ni uspela znebiti – te družbe na navedenem sestanku ni zastopala prek g. Freitag, ki za to ni bil pooblaščen. Nasprotno, družbo Tourconsult naj bi vodil in zastopal F., ki naj bi deloval za račun družbe Tourconsult pri drugih projektih, ki so bili opravljeni za Komisijo. Družba IPK je v odgovor na vprašanje Splošnega sodišča pojasnila, da je pri F. brezuspešno poskušala pridobiti povračilo kapitalskega vložka 1000 EUR in da se je nazadnje odločila, da glede tega ne bo sprožila sodnega postopka.

66 Nazadnje, s točko (k) devetega odstavka izpodbijane odločbe – iz katere izhaja, da to, da je ga. Sapountzaki, zaročenka in bodoča žena G. Tzoanosa, v družbi Lex Group, ki jo je ustanovil G. Tzoanos, opravljala funkcijo grškega predstavnika družbe ETIC, ki jo je ustanovila družba IPK, potrjuje, da sta se g. Freitag in G. Tzoanos že dolgo in sorazmerno dobro poznala – družba IPK navaja, da za osebne odnose med G. Tzoanosom in njegovo zaročenko ni vedela, da je zadnjenavedeno kot domnevno lastnico družbe Lex Group obravnavala le kot kontaktno osebo v Grčiji in da to nikakor ne omogoča ugotovitve, da se je s parom Tzoanos že dolgo in relativno dobro poznala.

- 67 Razen tega, da naj bi Komisija svoje trditve utemeljevala z dvomljivimi navedbami G. Tzoanosa, proti kateremu je bil v Franciji in Belgiji sprožen kazenski pregon, in g. Francka, ki naj bi storil več nepravilnosti, ko je deloval za račun družbe IPK, naj tudi ne bi dovolj upoštevala nekaterih razbremenilnih dokazov, ki izpodbijajo obstoj tajnega dogovora. Zoper družbo IPK naj ne bi nikdar bila uvedena preiskava in francoski in belgijski organi naj bi prišli do ugotovitve, da ne obstaja niti najmanjši sum, da je g. Freitag storil kaznivo dejanje. Poleg tega naj na podlagi notranjih preiskav Komisije ne bi bilo ugotovljeno, da je bila dodelitev zadevne finančne pomoči nezakonita.
- 68 Nasprotno, iz prvega spornega postopka naj bi izhajalo, da je Komisija izvajala nezakonit pritisk na družbo IPK (zgoraj v točki 23 navedena sodba IPK-München proti Komisiji, točki 75 in 85). Poleg tega naj bi družba IPK pravočasno opozorila na ravnanja G. Tzoanosa in naj bi že od avgusta 1992 skušala v zvezi s tem doseči sklic zaupnega sestanka s H. von Moltkejem.
- 69 Družba IPK pojasnjuje, da je bila preiskava belgijske policije posledica ovadbe, ki jo je družba IPK podala 27. aprila 1994 proti H. von Moltkeju, in intervjuja, ki jo je z njo opravil časnik *The European* 4. maja 1994. Družba IPK naj ne bi podala ovadbe, če bi jo moralo skrbeti, da bi se s tem izpostavila možnosti, da bo zoper njo uveden kazenski pregon, zato je edina mogoča razlaga za njeno ravnanje, da med njo in G. Tzoansom ni bilo tajnega dogovora. Nasprotno, družba IPK naj bi se zoperstavila zahtevam G. Tzoanosa s tem, da je sama prevzela izvedbo in koordinacijo večinskega dela projekta Ecodata v nasprotju s pričakovanji G. Tzoanosa, ki je želel dati prednost družbi 01-Pliroforiki. Družba IPK naj bi imela osebni in takojšen interes, da projekt Ecodata uspe, ker naj bi v ta projekt vložila svoja lastna sredstva, katerih vrednost naj bi presežala milijon EUR. Če pa bi tajni dogovor obstajal, naj bi se dogodki drugače odvijali. Predvsem naj bi v tem primeru družba IPK spoštovala domnevne dogovore z namenom, da bi prejela del finančne pomoči, ne da bi v zameno opravila neko storitev.

- 70 Komisija meni, da je treba ta spor umestiti v kontekst sistema korupcije, ki ga je konec osemdesetih let in v začetku devetdesetih let vzpostavil nekdanji vodja enote „Turizem“ GD XXIII, G. Tzoanos. Ta sistem naj bi v bistvu temeljil na izplačilu „honorarjev“, sorazmernih donacijam, ki jih je dodelila Komisija, svetovalnim podjetjem, ki sta jih nadzirala G. Tzoanos ali njegova zaročenka, ga. Sapountzaki, ki je postala njegova žena. Komisija navaja, da je bil G. Tzoanos za tovrstna kazniva dejanja pravnomočno obsojen v Franciji in da v Belgiji zoper njega in njegovo ženo poteka kazenski postopek.
- 71 Proti G. Tzoanosu naj bi bil izdan mednarodni nalog za prijetje in nahajal naj bi se v Grčiji, to je državi, ki naj bi zavrnila njegovo izročitev. Podkupljivost G. Tzoanosa, ki je imel vzdevek „gospod trideset odstotkov“, naj bi bila v zadevnih krogih poznana, predvsem pa naj bi zanjo vedel direktor in lastnik družbe IPK, g. Freitag. Iz več zapisnikov belgijske policije naj bi bilo razvidno, da sta bila g. Freitag in G. Tzoanos v stikih od leta 1989. G. Tzoanos naj bi g. Freitagu predlagal, da postane komanditist v njegovi družbi European Travel Monitor, da bi tej družbi olajšal pridobitev pogodb s Komisijo. Poleg tega naj bi družbe, ki jih nadzira g. Freitag, zgolj v obdobju od leta 1991 do leta 1992 od Komisije prejele za 949365 ekujev donacij.
- 72 V zvezi s projektom Ecodata Komisija ponavlja tezo, da je G. Tzoanos obvestil g. Freitag o možnosti pridobitve visokega zneska finančne pomoči za informacijski sistem, ki bi se nanašal na projekte ekološkega turizma. G. Tzoanos naj bi dal vedeti, da bi družba IPK lahko dobila tako finančno pomoč, če bi za to vložila prošnjo, ki bi jo dobila v že pripravljeni obliki. Zgolj za to bi dobila 10% sredstev. Preostala sredstva bi bila razdeljena med druge družbe, ki bi sodelovale pri projektu in bi bila zlasti nakazana družbi 01-Pliroforiki, ki je bila tako kot družba Lex Group pod vplivom G. Tzoanosa in ki ji je ta na nezakonit način dajal prednost (sodba Splošnega sodišča z dne 19. marca 1998 v zadevi Tzoanos proti Komisiji, T-74/96, RecFP, str. I-A-129 in II-343, točke od 252 do 255).

- 73 Ker drugi gospodarski subjekti zaradi neobstoja izrecnega razpisa za zbiranje predlogov ne bi mogli izvedeti za možnost pridobitve finančne pomoči, bi bila družba IPK edina, ki bi vložila prošnjo za pridobitev finančne podpore za pripravo podatkovne baze za projekte ekološkega turizma. V času poletnih dopustov naj G. Tzoanosu ne bi bilo težko doseči dodelitve pomoči družbi IPK in to kljub temu, da je družba Studienkreis, ki je že sodelovala s Komisijo pri podobnem projektu, izrazila začudenje nad to skorajšnjo dodelitvijo, ki je bila opravljena brez razpisa za zbiranje predlogov.
- 74 Že pred sprejetjem odločbe o dodelitvi naj bi družbo ETIC, ki jo je ustanovila družba IPK, v Grčiji zastopala družba Lex Group, katere 10-odstotni delež naj bi bil v lasti G. Tzoanosa (zgoraj v točki 72 navedena sodba Tzoanos proti Komisiji, točke od 58 do 79). Za sodelovanje s strankami naj bi bila odgovorna ga. Sapountzaki, takratna zaročenka in kasneje žena G. Tzoanosa.
- 75 Po sprejetju odločbe o dodelitvi naj bi g. Freitag menil, da ga dogovor, ki ga je sklenil z G. Tzoanosom, ne zavezuje več, tako da je moral zadnjenavedeni pritisniti na družbo IPK, da bi dosegel izvedbo projekta tako, kot je bilo prvotno predvideno.
- 76 Ko je bil projekt Ecodata 26. marca 1993 G. Tzoanosu odvzet, so se družba IPK, družba 01-Pliroforiki in dve drugi družbi, ki sta sodelovali pri projektu, dogovorili o finančni in tehnični razdelitvi projekta, ki ga pod temi pogoji ni bilo več mogoče zaključiti v predvidenem roku. V teh okoliščinah naj bi se Komisija z zavrnilno odločbo z dne 3. avgusta 1994 odločila (glej točko 17 zgoraj), da ne bo izplačala drugega dela finančne pomoči.

77 Ker je družba IPK v prvem spornem postopku dosegla razglasitev ničnosti zavrnilne odločbe z dne 3. avgusta 1994, naj bi Komisija sprejela izpodbijano odločbo, ki je po eni strani temeljila na informacijah o tajnem dogovoru med G. Tzoanosom in g. Freitagom, ki so bile pridobljene po sprejetju navedene zavrnilne odločbe, in po drugi strani na možnosti, „ki jo je izrecno navedlo sodišče Skupnosti“ (zgoraj v točki 23 navedena sodba IPK-München proti Komisiji, točka 92, in sklepni predlogi generalnega pravobranilca J. Mischoja k zgoraj v točki 28 navedeni sodbi IPK-München in Komisija, Recueil, str. I-4630, točka 101), da zahteva vračilo celotne finančne pomoči na podlagi uporabe načela *fraus omnia corrumpit*.

78 V zvezi z devetim odstavkom, točka (a), izpodbijane odločbe, ki se nanaša na neobstoj posebnega razpisa za zbiranje predlogov za pripravo podatkovne baze, kot je projekt Ecodata, Komisija navaja, da so v skladu z načeli, ki veljajo na področju finančnih pomoči, pogoji, na podlagi katerih je mogoče sprejeti projekt, določeni v razpisu za zbiranje predlogov. Predlog družbe IPK pa naj ne bi ustrezal nobenemu od izbirnih meril, naštetih v razpisu za zbiranje predlogov. Glede utemeljitve družbe IPK, da je bil v dokončnem splošnem proračunu za leto 1992 predviden znesek 530.000 ekujev za financiranje vzpostavitve informacijske mreže o projektih ekološkega turizma v Evropi, kar naj bi bilo v „očitni“ zvezi z razpisom za zbiranje predlogov, Komisija odgovarja, da ni mogoče, da bi „običajni“ prosilec opazil, da se razpis za zbiranje predlogov nanaša tudi na finančno pomoč, ki je navedena le v enem stavku na strani 659 tega splošnega proračuna. Komisija dodaja, da točka (B) razpisa za zbiranje predlogov posebej napotuje na merila iz točke (D). Družba IPK naj v svoji prošnji za finančno pomoč ne bi niti poskušala dokazati, da predlagani projekt ustreza izbirnim merilom, kot je bilo to določeno v točki (C2) razpisa za zbiranje predlogov. Po mnenju Komisije je iz te opustitve razvidno, da je bila družba IPK prepričana, da bo dobila finančno pomoč, za katero je zaprosila. To prepričanje pa je lahko zagotovil le G. Tzoanos, to je oseba, ki je *de facto* odločala o dodelitvi pomoči. V teh okoliščinah naj ne bi bilo presenetljivo, da je bila družba IPK edini gospodarski subjekt, ki je vložil predlog, ki ustreza opisu na strani 659 dokončnega splošnega proračuna za leto 1992, in da družba Studienkreis, ki je imela poseben interes za tovrsten projekt, tega ni storila.

79 Komisija meni, da če je bila zveza med dokončnim splošnim proračunom za leto 1992 in razpisom za zbiranje predlogov tako očitna kot to trdi družba IPK, je presenetljivo, da je – kot je sama navedla – ideja za projekt Ecodata nastala pri družbi 01-Pliroforiki, ne pa pri njej, oziroma da je – v skladu z različico, ki jo je sama podala in ki se od navedenega razlikuje – ideja nastala pri grškem podjetniku C. aprila 1992. Nenavadno naj bi bilo tudi to, da je g. Freitag še marca 1993 v telefonskem pogovoru in pisno H. von Moltkeju zagotovil, da je pobudo za projekt Ecodata dal on sam. Ti kontradiktorni opisi naj bi spodkopavali verodostojnost in verjetnost trditev družbe IPK. Izjave, ki so jih predstavniki družbe 01-Pliroforiki podali uradnikom Komisije – ki so 18. oktobra 1993 opravljali revizijo njenega računovodstva – v skladu s katerimi naj bi jim najprej družba IPK govorila o projektu Ecodata, naj tudi ne bi ustrezali različici, ki jo je podala družba IPK. Zato je po mnenju Komisije verjetno, da je G. Tzoanos, uradnik, ki je odgovoren za razpis za zbiranje predlogov in ki je imel odločilno vlogo pri odločbi o dodelitvi, sam sestavil razpis za zbiranje predlogov tako, da povsem ustreza finančni pomoči, ki je navedena na strani 659 dokončnega splošnega proračuna za leto 1992. Ta položaj naj bi bil odlična priložnost za uporabo sistema goljufij, ki ga je vzpostavil G. Tzoanos in ki je potekal tako, da so se finančne pomoči podeljevale v zameno za provizije.

80 V zvezi z devetim odstavkom, točka (b), izpodbijane odločbe, ki se nanaša na to, da je izbira projekta Ecodata, ki jo je opravil G. Tzoanos, nepravilna, Komisija navaja, da čeprav dejansko družba IPK ni mogla sama sprejeti odločbe o dodelitvi, je na njeno sprejetje lahko vplivala s tem, da se je v okviru predhodnega dogovora, katerega vsebino je določil ta pristojni uradnik, strinjala, da bo sodelovala z družbo 01-Pliroforiki. Zgolj s tem predhodnim dogovorom naj bi se lahko pojasnilo to, da je G. Tzoanos od 301 predloga, kolikor jih je prispelo v odgovor na razpis za zbiranje predlogov in med katerimi bi bilo lahko izbranih le 25 predlogov, izbral predlog družbe IPK, saj naj bi se G. Tzoanos zavedal, da je bil projekt družbe Studienkreis, ki ga je Skupnost že financirala, zelo podoben projektu Ecodata. Družba IPK pa naj tudi ne bi ponudila nobene druge prepričljive razlage v zvezi s tem.

81 V zvezi z devetim odstavkom, točka (c), izpodbijane odločbe, ki se nanaša na nerealen znesek 600.000 ekujev finančne pomoči, za katerega je zaprosila družba IPK in ki naj

bi predstavljal 30 % od 2 milijonov, kolikor je znašala celotna donacija za 25 projektov, Komisija navaja, da gre za jasen indic, da je bila zadeva vnaprej dogovorjena. Taka prošnja za pridobitev tretjine celotne vrednosti donacije naj bi bila za en sam projekt izjemno redka.

- 82 V zvezi z devetim odstavkom, točka (d), izpodbijane odločbe Komisija navaja, da je le s predhodnim povabilom, ki ga je G. Tzoanos poslal družbi IPK, mogoče pojasniti to, da je ta vložila prošnjo za pridobitev finančne podpore, katere vsebina ne izpolnjuje objavljenih objektivnih meril za dodelitev in v kateri je zaproseni znesek očitno nesorazmeren s celotnimi sredstvi, ki so namenjena za zadevni program donacij. Ker je priprava vsake prošnje za pridobitev finančne podpore dolgotrajna in draga, naj ne bi noben gospodarski subjekt postopal brez upanja na uspeh. Družba IPK naj ne bi z nobeno trditvijo izpodbijala teh indicev, saj naj bi bili njeni poskusi obrazložitve abstraktni, nerealni in kontradiktorni.
- 83 V zvezi z devetim odstavkom, točka (e), izpodbijane odločbe, ki se med drugim nanaša na pričanje g. Francka, Komisija zavrača trditev družbe IPK, da g. Franck v Bruslju ni delal zanj. Ta naj bi v Bruslju na prošnjo g. Freitagga ustanovil družbo ETIC Headquarters Bruxelles, katere naloga naj bi bila vzpostavljati in razvijati stike z institucijami Skupnosti. V tem kontekstu naj bi se g. Franck srečal z G. Tzoanosom in se seznanil s projektom Ecodata. G. Franck naj bi bil v prošnji za pridobitev finančne podpore za ta projekt naveden med strokovnjaki družbe IPK. Njegovo pričanje naj bi bilo odločilno pri ugotavljanju dejanskega stanja, zaradi česar naj bi se družba IPK trudila izpodbiti njegovo verodostojnost.
- 84 V zvezi s točko (f) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da je G. Tzoanos prisilil družbo IPK, da pri projektu sprejme tri partnerje, ki jih je on določil, pred sprejetjem odločbe o dodelitvi, Komisija izpodbija trditev družbe IPK, da je družba 01-Pliroforiki sprejela odločitev, da osnutek projekta predstavi družbi IPK. Opis dejstev, ki ga je podala družba IPK, naj bi bil v nasprotju z navedbami g. Francka

in g. Bauscha, ki sta med sabo skladni in obe verodostojni, ter s telefaksom, ki ga je 31. marca 1993 g. Freitag poslal H. von Moltkeju, v katerem je navedeno, da je ideja za projekt Ecodata nastala v družbi IPK in da je ta izbrala svoje partnerje.

- 85 V zvezi s točko (g) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere med drugim izhaja, da v času trajanja postopka družba IPK nadrejenim v Komisiji ni prijavila go-ljufovih ravnanj G. Tzoanosa, Komisija navaja, da je to očiten indic, da je ob sprejetju odločbe o dodelitvi med G. Tzoanosom in g. Freitagom obstajal tajni dogovor, ozi-roma da je to celo edina verjetna razlaga. Družba IPK naj bi s tem, da bi se pritožila nad G. Tzoanosom pri njegovih nadrejenih, tvegala, da bi se razkril resničen razvoj dogodkov in s tem to, da bi izgubila sporno finančno pomoč. V zvezi z domnevnim prizadevanjem družbe IPK za sklic zaupnega sestanka s H. von Moltkejem brez pri-sotnosti G. Tzoanosa Komisija dodaja, da bi zadostovalo že to, da bi ga družba IPK poklicala po telefonu.
- 86 V zvezi s točko (h) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da je G. Tzoanos vplival na projekt Ecodata, preden je bil predstavljen Komisiji, in da je kot partnerja priporočil družbo 01-Pliroforiki, Komisija pojasnjuje, da je g. Freitag v tele-fonskem pogovoru s H. von Moltkejem marca 1993 navedel, da je v fazi priprav med aprilom in junijem leta 1992 z G. Tzoanosom govoril o državah in podjetjih, ki bi jih bilo treba vključiti v projekt, v okviru česar je G. Tzoanos priporočil vključitev družbe 01-Pliroforiki. Ta navedba pa naj bi bila v nasprotju s trditvijo, ki jo je ponovno nave-dla družba IPK, da je ideja o projektu Ecodata nastala v družbi 01-Pliroforiki. Poleg tega naj bi ta navedba g. Freitagga sama po sebi dokazovala obstoj tajnega sodelovanja med G. Tzoanosom in družbo IPK.
- 87 V zvezi s točko (i) devetega odstavka izpodbijane odločbe – iz katere izhaja, da je družba IPK podala lažno izjavo, ki je v nasprotju z zapisniki belgijske policije z za-slišanja G. Tzoanosa, s tem, da je v telefaksu z dne 31. marca 1993, ki je bil poslan H. von Moltkeju, navedla, da ne g. Freitag ne njegovi sodelavci v fazi priprave projekta Ecodata niso imeli stikov z G. Tzoanosom – Komisija pojasnjuje, da je ta lažna izjava,

katere neresničnost potrjuje več dokazov, vsebovanih v spisu, dodaten indic o obstoju tajnega dogovora med G. Tzoanosom in družbo IPK. Komisija dodaja, da obramba družbe IPK v zvezi s tem ni čisto jasna, saj ta ne zanika srečanj med g. Freitagom in/ali g. Franckom ter G. Tzoanosom v času, preden je bil projekt Ecodata predstavljen Komisiji.

- 88 V zvezi s točko (j) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da je novembra 1993 med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in družbo IPK potekal sestanek, Komisija pojasnjuje, da to, da družba IPK navaja, da je navedeni sestanek potekal po sprejetju odločbe o dodelitvi, ne izpodbija tega, da gre za indic o domnevnem obstoju tajnega dogovora, saj to, da se je G. Tzoanos na tem sestanku poizkusil vmešavati glede razdelitve nalog in sredstev, ustreza temu, kar je bilo predhodno dogovorjeno.
- 89 V zvezi s točko (k) devetega odstavka izpodbijane odločbe, iz katere izhaja, da sodelovanje ge. Sapountzaki, zaročenke in bodoče žene G. Tzoanosa, v vlogi predstavnice družbe ETIC potrjuje, da sta se g. Freitag in G. Tzoanos že dolgo in sorazmerno dobro poznala, Komisija opozarja, da je družba IPK že dolgo vedela za podkupljivost G. Tzoanosa, zaradi česar naj bi bila njena trditev, da se je nanj obrnila zgolj zato, ker je bil vodja enote Komisije in da bi dobila priporočilo, neverodostojna.
- 90 Komisija izpodbija, da je s tem, kar je navedla družba IPK (glej točko 67 zgoraj), mogoče izpodbiti indice, na podlagi katerih je ugotovljen obstoj tajnega dogovora. Tako naj bi bilo v zvezi s tem, da proti g. Freitagu ni bil uveden kazenski pregon. Taka okoliščina Komisiji ne preprečuje posredovanja, če obstaja dovolj indicov o obstoju tajnega dogovora (sklepni predlogi generalnega pravobranilca J. Mischoja k zgoraj v točki 28 navedeni sodbi IPK-München in Komisija, točka 101).

- 91 Enako naj bi veljalo glede notranjih preiskav Komisije, ki so se nanašale na G. Tzoanosa. Poleg tega, da družba IPK ni pojasnila, na katere preiskave se sklicuje, niti tega, v čem jo utegnejo te priskave razbremeniti krivde, Komisja navaja, da belgijski kazenski postopek proti G. Tzoanosu še teče in da je torej mogoče, da bodo podane nove informacije. Tudi notranje preiskave Komisije naj bi bile le začasno ustavljene. Poleg tega naj bi se družba IPK okrnjeno sklicevala na zgoraj v točki 23 navedeno sodbo IPK-München proti Komisiji (točki 75 in 85), ki naj dejansko ne bi vsebovala ničesar, kar bi utemeljevalo njeno trditev.
- 92 V zvezi z ovadbo, ki jo je podala družba IPK, Komisija poudarja, da je bila ta ovadba, katere besedilo naj ne bi sestavila družba IPK, usmerjena proti H. von Moltkeju, ne pa proti G. Tzoanosu. Tako da naj bi družba IPK skušala sume, ki so bremenili G. Tzoanosa, obrniti proti H. von Moltkeju in tiste, ki so bremenili družbo 01-Pliroforiki, proti družbi Studienkreis. Ovadba, ki jo je podala družba IPK naj bi bila torej – nasprotno – dodaten indic o obstoju tajnega dogovora.
- 93 V zvezi s tem, da se je družba IPK uprla pritiskom, ki jih je izvajal G. Tzoanos, Komisija navaja, da na podlagi tega, da se je uprla šele po tem, ko je bila sprejeta odločba o dodelitvi finančne pomoči, ni mogoče sklepati, da pred sprejetjem navedene odločbe ni bilo tajnega dogovora.
- 94 Nazadnje, v zvezi z lastnim kapitalskim vložkom družbe IPK za vzpostavitev projekta Ecodata Komisija navaja, da je bil tak vložek nujen pogoj za to, da bi Komisija sofinancirala projekt.

– Prvi tožbeni razlog: neizpolnitev pogojev, ki so potrebni za razveljavitev odločbe, s katero je bila dodeljena finančna pomoč

- ⁹⁵ Družba IPK primarno navaja, da upoštevni pogoji za retroaktivno razveljavitev odločbe o dodelitvi sredstev Skupnosti, ki jih določa Uredba št. 2988/95, v obravnavanem primeru niso izpolnjeni. Izpodbijana odločba naj bi med drugim kršila Uredbo št. 2988/95, ker v zvezi z odločbo o dodelitvi ni bila storjena nepravilnost v smislu te uredbe. Podredno družba IPK navaja, da ker je zadeva v smislu člena 3 navedene uredbe zastarala, Komisija ne bi smela sprejeti izpodbijane odločbe.
- ⁹⁶ Družba IPK meni, da se ta uredba uporablja za vsa področja politike Skupnosti, kot je to razvidno iz tretje in četrte uvodne izjave Uredbe št. 2988/95, in torej tudi za izterjavo sredstev Skupnosti, ki jo opravijo organi Skupnosti. Iz sistematike in ciljev te uredbe naj bi bilo razvidno, da se njeno področje uporabe lahko razširi na ukrepe, ki jih sprejme Komisija, če gre za finančne interese Skupnosti, ne glede na to, ali gre za centralizirano ali decentralizirano upravo prava Skupnosti. Poleg tega naj bi se v obravnavanem primeru ta uredba – kot naj bi bilo potrjeno s sodno prakso – uporabljala retroaktivno in neodvisno od tega, da je bila zadevna finančna pomoč dodeljena, preden je navedena uredba stopila v veljavo.
- ⁹⁷ Družba IPK navaja, da je ugotovitev nepravilnosti v smislu člena 1(2) Uredbe št. 2988/95 – v obravnavanem primeru je to nezakonitost odločbe o dodelitvi – predpogoj za odvzem koristi na podlagi člena 4(1) te uredbe. Za odločbo o dodelitvi pa naj bi veljala domneva zakonitosti in Komisija naj ne bi dokazala – kar naj bi morala storiti – da je ta odločba nezakonita med drugim zato, ker izpodbijana odločba vsebuje tajni dogovor.

- 98 V zvezi s tem družba IPK izpodbija obstoj tajnega dogovora, kar Komisija zatrjuje v izpodbijani odločbi (glej točke 33 in od 52 do 67 zgoraj). Poleg tega naj Komisija ne bi upoštevala več dokazov o neobstoju tajnega dogovora (glej točko 67 zgoraj).
- 99 Vsekakor pa družba IPK – tudi če se predpostavi, da je nepravilnost v smislu členov 1(2) in 4(1) Uredbe št. 2988/95 podana – meni, da zastaranje, ki ga določa člen 3(1) navedene uredbe, preprečuje, da bi se z izpodbijano odločbo razveljavila odločba o dodelitvi. V zvezi s tem naj – v nasprotju s tem, kar trdi Komisija – zastaranje ne bi veljalo le za kazni, temveč tudi za upravne ukrepe, kar naj bi bilo potrjeno s sodno prakso.
- 100 Družba IPK namreč navaja, da je štiriletni zastaralni rok, ki je začel teči z dnem, ko je bila nepravilnost storjena, ob sprejetju izpodbijane odločbe, to je 13. maja 2005, že potekel, ker je bil zatrjevani tajni dogovor sklenjen pred odločbo o dodelitvi, ki je bila sprejeta 4. avgusta 1992. V zvezi s tem družba IPK izpodbija obstoj trajajoče ali ponavljajoče se kršitve, ki naj bi bila po mnenju Komisije storjena z zatrjevano kršitvijo dolžnosti obveščanja in poštenosti, ki jo ima vsak upravičenec do pomoči Skupnosti. Sprejetje take trditve bi pomenilo, da zastaralni rok iz člena 3 Uredbe št. 2988/95 ne bi nikoli začel teči, ker bi ta dolžnost obveščanja in poštenosti veljala za vsako nepravilnost. V ostalem družba IPK navaja, da je Komisija očitke o obstoju tajnega dogovora utemeljila z dejstvi, za katere je vedela od leta 1996, tako da bi se v okviru sprejetja nove odločbe o razveljavitvi odločbe o dodelitvi nanje lahko sklicevala že dolgo. Ker Komisija ni tako ravnala, naj bi bila družba IPK več kot enajst let po uspešni izvedbi projekta Ecodata upravičena do ponovne vzpostavitve pravne varnosti.
- 101 Poleg tega naj v obravnavanem primeru zastaralni rok ne bi bil pretrgan. Družba IPK namreč navaja, da se po eni strani zavrnilna odločba z dne 3. avgusta 1994 poleg tega,

da ni bila utemeljena z očitkom o obstoju tajnega dogovora, tudi ni nanašala na isto stvar kot izpodbijana odločba, saj se je nanašala le na zavrnitev izplačila drugega dela finančne pomoči, in da po drugi strani ta odločba ni dejanje v zvezi s preiskavo ali pregonom, ki se nanaša na nepravilnost in o katerem je bila družba IPK obveščena, v smislu člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95. Poleg tega družba IPK meni, da je bil očitek o obstoju tajnega dogovora, ki ga je Komisija v okviru zadeve T-331/94 prvič navedla v fazi predložitve stališč po tem, ko je Sodišče zadevo vrnilo v razsojanje Splošnemu sodišču, prepozen in da ni v zvezi s predmetom spora ter zato nedopusten (zgoraj v točki 23 navedena sodba IPK-München proti Komisiji, točka 90). Zato naj zastaralni rok ne bi bil pretrgan niti v okviru postopka v zadevi T-331/94.

- 102 Družba IPK meni, da tudi če bi se štel, da je bil zastaralni rok pretrgan, je glede na to, da Komisija ni naložila kazni ali prekinila upravnega postopka, minimalni rok osmih let, ki ga določa člen 3(1), četrti pododstavek, Uredbe št. 2988/95, potekel v trenutku sprejetja izpodbijane odločbe.
- 103 Podredno družba IPK meni, da če Uredbe št. 2988/95 kljub temu, da gre za *lex specialis*, ni mogoče uporabiti, ker je treba uporabiti splošna načela, potem strogi pogoji, ki veljajo za retroaktivno razveljavitev nezakonitega upravnega akta, v obravnavanem primeru niso izpolnjeni.
- 104 Glede sklicevanja Komisije na člena 119(2) in 72(2) finančne uredbe družba IPK odgovarja, da vprašanje, ali je zadevna finančna pomoč donacija v smislu naslova VI finančne uredbe, lahko ostane odprto. Člen 119(2) te uredbe naj sam po sebi ne bi bil zadostna pravna podlaga za razveljavitev odločbe o dodelitvi, ker naj bilo v njem predvideno, da bodo za ta namen sprejeta pravila za izvajanje. Pravila za izvajanje, s katerimi bi bila utemeljena razveljavitev odločbe o dodelitvi, pa naj ne bi bila navedena niti v obrazložitvi izpodbijane odločbe niti v odgovoru na tožbo Komisije. Nikakor pa naj ne bi bil člen 72 finančne uredbe tako pravilo za izvajanje. Poleg tega naj se izpodbijana odločba ne bi nanašala na ustavitev, znižanje ali prekinitev donacije

v smislu člena 119(2) finančne uredbe, saj je za tak ukrep treba izdati ločen nalog za izterjavo. Nazadnje, pravni rek *fraus omnia corrumpit* naj tudi ne bi bil pravna podlaga za razveljavitev odločbe o dodelitvi finančne pomoči, ker ne obstaja določba sekundarnega prava, ki bi ga konkretizirala.

¹⁰⁵ Komisija meni, da ker je družba IPK prejela zadevno finančno pomoč neposredno iz splošnega proračuna Evropskih skupnosti, izterjavo te pomoči ureja naslov VI (donacije) finančne uredbe. Kljub temu, da pod tem naslovom ni navedenega izrecnega pravila, ki bi se nanašal na primer, ko je bila donacija dodeljena na podlagi tajnega dogovora, bi bilo treba člen 119(2) finančne uredbe – ob upoštevanju načela *fraus omnia corrumpit* in dejstva, da je pridobitev donacije s prevaro v osnovi prepovedana – razlagati široko in ga šteti za pravno podlago izpodbijane odločbe. Tehnično izvedbo izterjave naj bi urejal člen 72(2) finančne uredbe.

¹⁰⁶ V zvezi s tem naj ne bi bilo predvideno nobeno zastaranje in določbe Uredbe št. 2988/95, ki se nanašajo na zastaranje, naj se ne bi uporabljale po analogiji. Vendar je Komisija v odgovor na vprašanja Splošnega sodišča tako pisno kot tudi na obravnavi priznala, da bi bilo ob predpostavki, da je pravilo o zastaranju iz člena 3(1) te uredbe mogoče uporabiti – kar pa naj ne bi veljalo, če ta uredba ne bi bila pravna podlaga izpodbijane odločbe – treba glede na upošteveno sodno prakso dopustiti njegovo retroaktivno uporabo v obravnavanem primeru, kar je bilo vneseno v zapisnik z obravnave. Poleg tega je Komisija na obravnavi pojasnila, da je v skladu s sodno prakso obveznost vračila s strani družbe IPK vsekakor le posledica tega, da je z zlorabo pridobila finančno korist, pri čemer ni treba, da zahteva za vračilo temelji na pravni

podlagi primarnega ali sekundarnega prava, kot je ta, ki je določena v členu 4 Uredbe št. 2988/95.

107 Komisija podredno navaja, da je izpodbijana odločba utemeljena tudi glede na Uredbo št. 2988/95, zlasti na podlagi njenih členov 1(2), 4(1) in 7, ter člene 2 in 3 Protokola h Konvenciji o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti, ki ureja pasivno in aktivno korupcijo, katerih merila naj bi bila v obravnavanem primeru izpolnjena. G. Tzoanos naj bi namreč ugodneje obravnaval družbo IPK s tem, da ji je dodelil sporno finančno pomoč brez izrecnega razpisa za zbiranje predlogov v zameno za to, da pri projektu Ecodata, ki ga vodi družba IPK, sodeluje družba 01-Pliroforiki. V zvezi s tem naj trditev družbe IPK, da sama ni neposredno storila goljufije, ne bi bila upoštevana, ker se na podlagi člena 7 Uredbe št. 2988/95 upravni ukrepi in kazni Skupnosti lahko uporabljajo tudi za gospodarske subjekte, ki so bili udeleženi pri storitvi nepravilnosti. V obravnavani zadevi naj bi obstajalo veliko elementov, ki kažejo na to, da pomenijo ravnanja družbe IPK aktivno korupcijo, saj se je ta, da bi prejela sporno finančno pomoč, strinjala, da bo glede projekta Ecodata sestavila tako ekipo, kot si jo želi G. Tzoanos in ki je v njegovem osebni interesu. Poleg tega naj bi družba IPK z družbo Lex Group sklenila mandatno pogodbo tik pred sprejetjem odločbe o dodelitvi, od česar bi G. Tzoanos utegnil imeti koristi.

108 V skladu z navedbami, ki jih je družba IPK podala v okviru prvega spornega postopka, naj bi ta družba takrat, ko je G. Tzoanos odkrito zahteval, da družba 01-Pliroforiki prejme velik del sporne finančne pomoči, morala spoznati, da je to pomoč dobila le v zameno za soglasje, da izvede projekt Ecodata skupaj z družbo 01-Pliroforiki. Družba IPK naj bi zavestno sodelovala pri nepravilnosti najkasneje od takrat, ko si je prizadevala, da bi sama izvedla ta projekt. Komisija pojasnjuje, da je družba IPK že več let vedela za podkupljivost G. Tzoanosa in da je že od začetka vedela, da je dodelitev sporne pomoči nezakonita. To, da je družba IPK kasneje zavrnila spoštovanje tajnega

dogovora, sklenjenega z G. Tzoanosom, naj ne bi moglo odpraviti nezakonitosti odločbe o dodelitvi.

- 109 Po mnenju Komisije bi odločba o dodelitvi, ki je rezultat tega tajnega dogovora, utegnila škodovati finančnim interesom Skupnosti. Če ne bi bilo tega tajnega dogovora, bi bila finančna pomoč dodeljena na pregleden način in bi lahko vodila do boljše uporabe spornih sredstev. Komisija opozarja, da v skladu z navedbami družbe IPK družba 01-Pliroforiki ni imela posebnih izkušenj s področja turizma niti s področja podatkovnih baz, ki se nanašajo na okolje, in da ne bi dobila sporne finančne pomoči, če je ne bi družba IPK vključila med sodelavce projekta Eodata. Velja pa tudi obratno, predloga družbe IPK naj G. Tzoanos ne bi sprejel brez sodelovanja družbe 01-Pliroforiki. Nazadnje, neuspeh projekta Eodata naj bi dokazoval neučinkovitost dodelitve sporne finančne pomoči.
- 110 Po mnenju Komisije zastaralni rok iz člena 3 Uredbe št. 2988/95 ni onemogočal sprejetja izpodbijane odločbe. Ob predpostavki, da je to uredbo mogoče uporabiti, naj bi se ta odločba nanašala na odvzem neupravičeno pridobljene koristi iz člena 4 Uredbe št. 2988/95, ne pa na upravno kazen. Na podlagi člena 3(1), četrti pododstavek, in (2) te uredbe in kljub ohlapni sodni praksi, ki bi lahko kazala na nasprotno, naj bi zastaranje veljalo le za upravne kazni.
- 111 Poleg tega naj zastaralni rok še ne bi začel teči, ker družba IPK s tem, da vztraja pri trditvi, da tajni dogovor, sklenjen z G. Tzoanosom, ni obstajal, nadaljuje s kršitvijo dolžnosti obveščanja in poštenosti, ki ju ima v razmerju do Komisije na podlagi dodelitve sporne finančne pomoči, tako da nepravilnost, ki jo je storila, v smislu člena 3(1), drugi pododstavek, Uredbe št. 2988/95 še ni prenehala.

- 112 Komisija navaja, da je bil navedeni zastaralni rok pretrgan z zavrnilno odločbo z dne 3. avgusta 1994, ki je bila sprejeta pred potekom tega roka, in ni tekel do 29. aprila 2004, ko je bila izdana sodba Sodišča, s katero se je zaključil prvi sporni postopek. V zvezi z maksimalnim zastaralnim rokom osmih let, ki ga določa člen 3(1), četrti pododstavek, Uredbe št. 2988/95, Komisija zavrača utemeljitev družbe IPK in pojasnjuje, da pojem „kazen“ zajema tudi „dejanja“, na katera se nanaša člen 4 iste uredbe, tako da naj bi vsaka kazen ali ukrep v smislu tega člena lahko pretrgala ta zastaralni rok. Zato naj bi tudi zavrnilna odločba z dne 3. avgusta 1994 pretrgala ta rok oziroma naj bi bil ta rok zaradi nje celo neveljaven. Komisija dodaja, da naj bi bil ta koherenten pristop zaradi retroaktivnega učinka člena 3(1) Uredbe št. 2988/95 nujen, čeprav zavrnilna odločba z dne 3. avgusta 1994 ni temeljila na členu 4 te uredbe. Nasproten pristop naj bi bil „absurden“, saj naj bi Komisijo silil, da med tekom sodnega postopka, uvedenega zoper tako odločbo, „preventivno“ sprejme novo odločbo zgolj zato, da se pretrga zastaralni rok. Nazadnje, zaradi sprejetja zavrnilne odločbe z dne 3. avgusta 1994 naj različna dejanja, ki pretrgajo zastaranje, iz člena 3(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 2988/95 ne bi bila odločilna.
- 113 Komisija dodaja, da se zavrnilna odločba z dne 3. avgusta 1994 in izpodbijana odločba sklicujeta na nepravilnosti, ki se nanašajo na isto finančno pomoč. Poleg tega naj bi bile te nepravilnosti med sabo tesno povezane, saj naj bi bila slaba izvedba projekta Ecodata v velikem delu posledica obstoja tajnega dogovora. Poudarja, da je na to vprašanje opozorila pravočasno v okviru prvega spornega postopka. Nič naj ne bi oviralo Komisije, da izpodbijano odločbo utemelji z razlogi, navedenimi ob tej priložnosti.
- 114 Komisija je v odgovor na pisno vprašanje Splošnega sodišča nazadnje navedla, da ni sprejela nobenega ukrepa, katerega namen bi bila prekinitev upravnega postopka v smislu člena 6(1) Uredbe št. 2988/95, saj je taka prekinitev v vsakem primeru predvidena le za naložitev finančne sankcije, kar pa naj ne bi veljalo v obravnavanem primeru.

Presoja Splošnega sodišča

– Področje uporabe *ratione materiae* Uredbe št. 2988/95

- ¹¹⁵ Treba je spomniti, da družba IPK meni, da se Uredba št. 2988/95 uporablja v obravnavani zadevi. Z izpodbijano odločbo naj bi bil po eni strani kršen člen 4 navedene uredbe, ker naj ne bi bilo mogoče pripisati storitve nepravilnosti družbi IPK, in po drugi strani člen 3(1) te uredbe, ker naj bi pregon te domnevne nepravilnosti zastaral. Komisija pa primarno izpodbija, da je treba obravnavani primer presojati glede na določbe Uredbe št. 2988/95, ker je pravna podlaga izpodbijane odločbe med drugim člen 119(2) finančne uredbe v povezavi z načelom *fraus omnia corrumpit*, ne pa člen 4 Uredbe št. 2988/95. Zato naj se ne bi uporabil niti člen 3(1) Uredbe št. 2988/95, ki ureja zastaranje.
- ¹¹⁶ V zvezi z vprašanjem, ali obravnavani primer spada na področje uporabe Uredbe št. 2988/95 in zlasti ali je člen 4 te uredbe primerna pravna podlaga izpodbijane odločbe, je treba najprej opozoriti, da v tej izpodbijani odločbi, ki se nanaša na razveljavitev odločbe o dodelitvi, ni navedena nobena določba primarnega ali sekundarnega prava, ki bi lahko bila njena pravna podlaga.
- ¹¹⁷ Iz ustaljene sodne prakse pa izhaja, da z obveznostjo vračila koristi, ki je bila z nepravilno prakso pridobljena neupravičeno, ni kršeno načelo zakonitosti. Ta obveznost

namreč ne pomeni kazni, temveč je zgolj posledica ugotovitve, da so bili zahtevani pogoji za pridobitev koristi na podlagi ureditve Skupnosti ustvarjeni umetno, zaradi česar je pridobljena korist neupravičena in je torej obveznost njenega vračila upravičena (glej v tem smislu sodbi Sodišča z dne 14. decembra 2000 v zadevi Emsland-Stärke, C-110/99, Recueil, str. I-11569, točka 56, in z dne 4. junija 2009 v zadevi Pometon, C-158/08, ZOdl., str. I-4695, točka 28). Zato je treba za razliko od upravnih kazni, za katere je potrebna posebna pravna podlaga, ki je drugačna od splošne ureditve, določene z Uredbo št. 2988/95 (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 13. marca 2008 v združenih zadevah Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening, od C-383/06 do C-385/06, ZOdl., str. I-1561, točka 39, in sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi SGS Belgium in drugi, C-367/09, ZOdl., str. I-10761, točke od 33 do 49), določbe iz člena 4, od (1) do (3), v povezavi s členom 1(1) in (2) te uredbe šteti za primerno in zadostno pravno podlago za vsak ukrep, ki se nanaša na vračilo koristi, ki je bila neupravičeno pridobljena na podlagi nepravilnosti, in s tem tudi za razveljavitev odločbe, s katero je bila dodeljena ta korist.

- 118 Na podlagi člena 4(1) Uredbe št. 2988/95 namreč praviloma vsaka nepravilnost vodi v odvzem neupravičeno pridobljene koristi, zlasti prek obveznosti plačila ali vračila dolgovanega ali neupravičeno prejetega zneska. Iz člena 4(3) te uredbe tudi izhaja, da če se ugotovi, da so bili v nasprotju s cilji veljavne zakonodaje Skupnosti zaradi pridobitve neke koristi zahtevani pogoji za pridobitev koristi ustvarjeni umetno, se zato korist ne odobri ali pa se odvzame. Poleg tega iz člena 1(1) v povezavi s členom 4(4) te uredbe izhaja, da se ukrepi, ki se nanašajo na vračilo koristi, ki je bila neupravičeno pridobljena na podlagi nepravilnosti, ne štejejo za kazen. Nazadnje, z ustaljeno sodno prakso je potrjeno, da – tudi če v zvezi s tem ne obstajajo posebne določbe – iz splošnih načel prava Skupnosti vsekakor izhaja, da lahko načeloma uprava z retroaktivnim učinkom razveljavi nezakonito sprejet upravni akt, s katerim je bila podeljena ugodnost (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 20. novembra 2002 v zadevi Lagardère in Canal+ proti Komisiji, T-251/00, Recueil, str. II-4825, točke od 138 do 140 in navedena sodna praksa), ta splošna načela pa so med drugim s členom 4(1) Uredbe št. 2988/95 zgolj izvedena na ravni sekundarnega prava.

- 119 V zvezi s tem je treba zavrniti glavni argument Komisije, da izpodbijana odločba – katere namen je razveljavitev odločbe o dodelitvi, ker naj bi družba IPK pridobila sporno finančno pomoč na podlagi nepravilnosti, ki je v tem, da je obstajal tajni dogovor s pristojnim uradnikom, G. Tzoanosom – ne spada na področje uporabe Uredbe št. 2988/95. Ker so upoštevne določbe te uredbe posebna pravna podlaga izpodbijane odločbe, torej ni treba presoјati, ali ta odločba implicitno temelji na členu 119(2) finančne uredbe, na načelu *fraus omnia corrumpit* ali na drugem pravilu prava Skupnosti.
- 120 Treba je torej preučiti, ali je Komisija upravičeno sklepala, da je obstajala nepravilnost, katere storitev se lahko pripíše družbi IPK.

– Pojem nepravilnosti v smislu člena 4, od (1) do (3), v povezavi s členom 1(1) in (2) Uredbe št. 2988/95

- 121 V skladu z besedilom člena 1(2) Uredbe št. 2988/95 pomeni nepravilnost vsako kršenje določb zakonodaje Skupnosti, ki je posledica dejanja ali opustitve s strani gospodarskega subjekta, ki je ali bi lahko škodljivo vplivalo na proračun Skupnosti.
- 122 V skladu s členom 109(1) finančne uredbe veljajo za dodeljevanje donacij med drugim načela preglednosti in enakega obravnavanja, kar predpostavlja, da so glede omejenega proračuna, ki je razpoložljiv za financiranje takih donacij, potencialni prosilci za tako finančno podporo obravnavani enako, kar zadeva, po eni strani, posredovanje – v razpisih za zbiranje predlogov – upoštevnih informacij o merilih za izbiro predlaganih projektov in, po drugi strani, primerjalno oceno teh projektov, na podlagi katere so bili izbrani in jim je bila dodeljena donacija. Ta določba je torej izraz splošnega načela enakega obravnavanja (sodbi Sodišča z dne 19. oktobra 1977 v združenih zadevah Ruckdeschel in drugi, 117/76 in 16/77, Recueil, str. 1753, točka 7, in z dne

13. decembra 1984 v zadevi Sermide, 106/83, Recueil, str. 4209, točka 28), katerega poseben pomen je bil poudarjen na sosednjem področju oddaje javnih naročil (sodbi Sodišča z dne 27. novembra 2001 v združenih zadevah Lombardini in Mantovani, C-285/99 in C-286/99, Recueil, str. I-9233, točka 37, in z dne 19. junija 2003 v zadevi GAT, C-315/01, Recueil, str. I-6351, točka 73), med drugim v zvezi z obveznostjo naročnika, da zagotovi enake možnosti vsem ponudnikom (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 17. marca 2005 v zadevi AFCon Management Consultants in drugi proti Komisiji, T-160/03, ZOdl., str. II-981, točka 75 in navedena sodna praksa).

¹²³ Ker sta načeli preglednosti in enakega obravnavanja temeljni, Splošno sodišče meni, da veljata *mutatis mutandis* v postopku dodelitve donacije iz proračuna Skupnosti (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 13. marca 2003 v zadevi José Martí Peix proti Komisiji, T-125/01, Recueil, str. II-865, točka 113), ne glede na to, da v Finančni uredbi z dne 21. decembra 1977, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 356, str. 1), ki se uporablja za dejansko stanje v trenutku sprejetja odločbe o dodelitvi, ti načeli še nista izrecno navedeni.

¹²⁴ Na proračunskem področju je namreč bistven namen obveznosti preglednosti, ki je posledica načela enakega obravnavanja, zagotoviti neobstoje tveganja favoriziranja in samovolje organa, ki ima proračunska pooblastila. Na podlagi tega se zahteva, da so vsi pogoji in načini postopka dodelitve zlasti v razpisu za zbiranje predlogov oblikovani jasno, natančno in enopomensko. Vse informacije, ki so pomembne za dobro razumevanje razpisa za zbiranje predlogov, morajo biti čim prej dane na razpolago vsem subjektom, ki imajo potencialno interes za sodelovanje v postopku dodelitve donacij, da se tako po eni strani vsem razumno obveščeni in običajno prizadevnim prosilcem omogoči, da jih razumejo v pravilnem obsegu in jih razlagajo na enak način, in po drugi strani, da se proračunskemu organu omogoči učinkovit preizkus, ali predlagani projekti ustrezajo vnaprej objavljenim merilom za izbor in dodelitev (glej

v tem smislu in po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 12. marca 2008 v zadevi Evropaiki Dynamiki proti Komisiji, T-345/03, ZOdl., str. II-341, točke od 142 do 145).

- 125 Zato vsaka kršitev enakih možnosti in načela preglednosti pomeni nepravilnost, zaradi katere je postopek dodelitve napačen (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 124 navedeno sodbo Evropaiki Dynamiki proti Komisiji, točka 147).
- 126 Pridobitev take finančne pomoči iz splošnega proračuna Skupnosti, kot je sporna finančna pomoč, na podlagi tajnega dogovora – ki je v očitnem nasprotju z zavezujočimi določbami, ki urejajo dodelitev takih pomoči – med prosilcem za finančno pomoč in uradnikom, ki je odgovoren za pripravo razpisa za zbiranje predlogov ter za ocenitev in izbor projekta, ki bo financiran, je nepravilnost v smislu člena 4(1) Uredbe št. 2988/95, ne da bi bilo v zvezi s tem treba preučiti, ali to ravnanje izpolnjuje tudi merila za opredelitev aktivne ali pasivne korupcije ali kršitve drugega kazensko-pravnega pravila. V zvezi s tem je treba spomniti, da Komisija družbi IPK očita, da je na nepravilen način – prek tajnega dogovora z G. Tzoanosom, uradnikom, ki je bil pristojen za upravljanje s proračunskimi sredstvi, ki so bila namenjena financiranju projektov s področja turizma in okolja – pridobila zaupne informacije o tem, kako je treba ravnati, da bo zagotovo dobila sporno finančno pomoč.
- 127 Treba je torej preučiti, ali je z dokazi, ki jih je predložila Komisija, mogoče dokazati očitano nepravilnost.

– Dokaz o nepravilnosti

- 128 V obravnavanem primeru je Komisija, na kateri je dokazno breme, v izpodbijani odločbi in v vlogah, vloženih v teku sodnega postopka, navedla vrsto dokazov – katerih resničnosti kot take družba IPK ni izpodbijala – s katerimi je želela dokazati, da je družba IPK aktivno sodelovala pri tajnem dogovoru z G. Tzoanosom, katerega predmet je bila pridobitev sporne finančne pomoči na nepravilen način.
- 129 Prvič, nedvomno je dokončni splošni proračun za leto 1992, ki vsebuje 1575 strani, v enem samem stavku v zadnjem odstavku na strani 659 določal, da „[bo] znesek vsaj 530.000 ekujev [porabljen] za pomoč pri vzpostavitvi mreže podatkov o projektih, ki se nanašajo na ekološki turizem v Evropi“. Vendar se razpis za zbiranje predlogov za dodelitev podpore projektom s področja turizma in okolja ni konkretno nanašal na vzpostavitev mreže podatkov o projektih, ki se nanašajo na ekološki turizem v Evropi, temveč je vseboval zgolj splošno navedbo, da „namerava Komisija dodeliti 2 milijona ekujev za ta projekt“ in da „bo med prispelimi predlogi izbrala približno 25 projektov“, ki bodo primerni za to, da jih Skupnost finančno podpre v višini 60 % stroškov. Poleg tega v merilih za izbor, ki so bila vsebovana v točki (D) razpisa za zbiranje predlogov in s katerimi so bile konkretizirane teme projektov, ki bodo imeli prednost, ni bila navedena vzpostavitev take mreže podatkov niti baze podatkov, kot je ta, ki je bila predlagana v projektu Ecodata. G. Tzoanos je bil kot uradnik, pristojen za pripravo razpisa za zbiranje predlogov, očitno sposoben vzpostaviti to zvezo z dokončnim splošnim proračunom za leto 1992.
- 130 Na podlagi tega je Splošno sodišče ugotovilo, da je teza, da je predlog za projekt Ecodata temeljil na zaupnih informacijah, ki jih je na nepravilen način in predhodno posredoval G. Tzoanos, oziroma na predlogu, ki ga je sam pripravil in nato posredoval bodisi družbi 01-Pliroforiki bodisi neposredno družbi IPK, dovolj verjetna in utemeljena. Kot trdi Komisija, se lahko namreč le s to tezo pojasni, zakaj je bila družba IPK

edini gospodarski subjekt, ki je vložil prošnjo za finančno podporo za izdelavo podatkovne baze za projekte s področja ekološkega turizma. Natančneje, družba Studienkreis, ki je bila izkušen gospodarski subjekt na tem področju, ni vložila take prošnje, čeprav je s Komisijo že sodelovala pri podobnem projektu in je bilo torej to v njenem interesu. Zato je zelo verjetno, da je G. Tzoanos razpis za zbiranje predlogov oblikoval tako, da zveza z zadnjim stavkom na strani 659 dokončnega splošnega proračuna za leto 1992 ni bila jasno razvidna, da bi s tem družbama IPK in 01-Pliroforiki omogočil, da postaneta zaradi teh zaupnih informacij edina gospodarska subjekta, ki predlagata tak projekt.

- 131 Drugič, družba IPK je priznala, da je družba 01-Pliroforiki z njo stopila v stik v zvezi s projektom, ki se je nanašal na podatkovno bazo za projekte s področja ekološkega turizma, in da je 22. aprila 1992 z dopisom, v glavi katerega je bilo navedeno njeno ime, pri Komisiji vložila prošnjo za pridobitev finančne podpore za projekt Ecodata, katerega vsebina je v bistvenem ustrezala osnutku projekta, ki ga je pripravila in ji ga 20. aprila 1992, to je le dva dni pred vložitvijo navedene prošnje, poslala družba 01-Pliroforiki. Družba IPK je podala povsem enak opis tega projekta, kot je bil naveden v tem osnutku, in povsem enak skupen znesek, ki je bil naveden v prošnji za pridobitev finančne pomoči in ki je znašal 600.000 ekujev, to je 60% od enega milijona ekujev, kolikor so znašali celotni stroški. Dodala je le storitev „zbiranje informacij“ v vrednosti 250.000 ekujev, da bi s tem spremenila porazdelitev stroškov različnih predlaganih storitev. Ta dejstva so v očitnem nasprotju s prvotno trditvijo družbe IPK, da je v veliki meri sama pripravila vsebino predloga projekta Ecodata (glej točko 53 zgoraj).

- 132 Tretjič, iz seznama, ki ga je pripravila Komisija – v katerem so povzeti datumi sestankov, kot so razvidni iz rokovnika G. Tzoanosa, ki ga je zasegla belgijska policija – je razvidno, da sta se g. Freitag in g. Franck večkrat srečala z G. Tzoanosom v obdobju med 18. marcem 1992 in 25. novembrom 1992, in zlasti vsaj trikrat pred 22. aprilom 1992, ko je bila vložena prošnja za finančno podporo za projekt Ecodata, in sicer

18. marca 1992 (sestanek med g. Freitagom in G. Tzoanosom), 3. aprila 1992 (sestanek med g. Franckom in G. Tzoanosom) in 6. aprila 1992 (sestanek med g. Freitagom in G. Tzoanosom). Družba IPK teh dejstev kot takih ni izpodbijala, temveč je zgolj navedla, da se po eni strani ti sestanki niso nanašali na projekt Ecodata in da po drugi strani v tistem času ni niti poznala družbe 01-Pliroforiki niti ni vedela, da obstaja zveza med to družbo in G. Tzoanosom. V nasprotju s temi dokazanimi dejstvi pa je g. Freitag v telefaksu, poslanem 31. marca 1993 H. von Moltkeju, v imenu družbe IPK zatrdil, da v fazi priprave prošnje za pridobitev finančne podpore za projekt Ecodata niso imeli nobenega stika z G. Tzoanosom.

133 G. Freitag je v tem telefaksu med drugim pojasnil, da je bila družba IPK že več kot 20 let dejavna na področju ekološkega turizma, zaradi česar je vložila projekt Ecodata. Pri pripravi tega projekta naj bi družba IPK iskala in našla partnerje, ki so bili sposobni sodelovati z njo pri izvedbi tega projekta, med katerimi je bila družba 01-Pliroforiki. Na tej podlagi naj bi družba IPK pripravila predlog za izvedbo projekta Ecodata. Vendar pa je treba ugotoviti, da to zadnjo trditev izpodbijajo dejstva, navedena v točki 131 zgoraj, ki dokazujejo, da se je družba IPK po tem, ko je družba 01-Pliroforiki z njo vzpostavila stik, s to družbo dogovorila, da si razdelita naloge, ki se nanašajo na predstavitev projekta Ecodata, in da je v prošnji za pridobitev finančne pomoči pod svojim imenom v glavnem povzela osnutek projekta, ki ji ga je 20. aprila 1992 poslala družba 01-Pliroforiki.

134 Iz navedenega je razvidno, da je Komisija pravno dovolj pravilno dokazala, da je družba IPK po sprejetju odločbe o dodelitvi z zavajajočimi izjavami dejavno skušala nadrejenim G. Tzoanosa prikriti prave okoliščine, ki so vodile do vložitve prošnje za pridobitev finančne podpore za projekt Ecodata.

135 Četrtrič, iz prošnje družbe IPK za pridobitev finančne podpore izhaja, da je bil g. Franck strokovnjak, ki ga je družba IPK določila za izvedbo projekta Ecodata. Poleg tega je

Komisija predložila dokument, v glavi katerega je navedena družba ETIC in v katerem je navedena „prisotnost družbe ETIC Headquarters v Bruslju od maja 1992“ ter imeni g. Francka in g. Freitag na dveh mestih, in sicer na mestu, ki je namenjen njenemu skupnemu podpisu, in na koncu strani, kjer sta navedeni njuni funkciji izvršnega direktorja oziroma generalnega direktorja iste družbe. Poleg tega je iz dopisa z dne 8. septembra 1993, ki ga je g. Freitag poslal g. Francku, razvidno, da je g. Freitag g. Francka med drugim prosil, da ustavi vse poslovne dejavnosti, ki potekajo v imenu družb „ETIC, European Travel Intelligence Center, European Travel Monitor in IPK“, in da poda soglasje za takojšnjo likvidacijo družbe „ETIC – Headquarter SA Luxembourg“. Nazadnje, v brošuri z naslovom „European Travel Monitor No. 1/1992 – Update“, ki jo ureja družba ETIC, je na strani 13 v rubriki „News from ETIC“ naveden nov član skupine ETIC v Atenah. Družba ETIC naj bi namreč imenovala družbo Lex Group za svojega predstavnika v Grčiji od junija 1992 in ga. Sapountzaki naj bi bila kontaktna oseba, odgovorna za vse stranke. Ni pa sporno, da je bila ga. Sapountzaki zaročenka G. Tzoanosa ter kasneje njegova žena niti da je družbo Lex Group ustanovil G. Tzoanos in da je imel v tistem času v njej 10-odstotni delež (zgoraj v točki 72 navedena sodba Tzoanos proti Komisiji, točka 65). V zvezi s tem družba IPK navaja zgolj, da ni vedela za povezave med go. Sapountzaki in G. Tzoanosom ter za povezave med njim in družbo Lex Group.

¹³⁶ Splošno sodišče na podlagi ugotovitev, navedenih v točkah 132 in 135 zgoraj, sklepa – v nasprotju s tem, kar trdi družba IPK – da je g. Franck v obdobju med aprilom 1992 in septembrom 1993 z g. Freitagom vzdrževal tesne pogodbene in poslovne odnose tako v okviru družb „ETIC Headquarters Bruxelles“ in „ETIC – Headquarter SA Luxembourg“ kot tudi v okviru funkcije g. Freitag, ki je bil direktor in lastnik družbe IPK, v imenu in za račun katere je g. Franck navezal stike s Komisijo med drugim v kontekstu vložitve prošnje za pridobitev finančne podpore za projekt Ecodata. Ta ugotovitev je poleg tega podkrepljena s pričanjem G. Tzoanosa 26. februarja 1996 pred belgijsko policijo, v katerem je potrdil, da je g. Franck sodeloval na sestanku, ki se je nanašal na projekt Ecodata in ki je potekal novembra 1992, in s seznamom

sestankov med g. Franckom in G. Tzoanosom, ki so potekali med 3. aprilom in 9. novembrom 1992 bodisi med opoldanskim odmorom bodisi zunaj delovnega časa.

- 137 V teh okoliščinah je treba trditev družbe IPK, da g. Franck ni bil nikoli sodelavec ali predstavnik družbe IPK in da je pri G. Tzoanosu posredoval brez pooblastila te družbe, zavriniti.
- 138 Glede na vsa zgoraj navedena dejstva je treba zavriniti tudi neutemeljeno trditev družbe IPK, da se sestanki med g. Freitagom in/ali g. Franckom ter G. Tzoanosom v obdobju med objavo razpisa za zbiranje predlogov, to je 26. februarjem 1992, in 22. aprilom 1992, ko je družba IPK vložila prošnjo za pridobitev finančne pomoči za projekt Ecodata, niso nanašali na postopek razpisa za zbiranje predlogov, ki je še potekal, saj je bila to v tistem trenutku zadeva, ki je bila za obe strani zelo pomembna in zelo aktualna. Ta trditev je še toliko manj verjetna zato, ker je družba IPK sočasno s temi sestanki ali pa po teh sestankih vzpostavila stik z družbo 01-Pliroforiki – v zvezi s katero to, da je imel v tistem obdobju G. Tzoanos z njo stike v okviru nekega drugega projekta, ni sporno (zgoraj v točki 72 navedena sodba Tzoanos proti Komisiji, točke 213 in od 252 do 254), čeprav družba IPK trdi, da v tistem času za te stike ni vedela – in ker je na podlagi teh stikov prišlo do skupne priprave prošnje za pridobitev finančne pomoči za projekt Ecodata, ki jo je vložila družba IPK, in nazadnje – na predlog G. Tzoanosa – do sprejetja odločbe o dodelitvi v korist tega projekta. Družba IPK tudi ni izpodbijala trditve Komisije, da družba 01-Pliroforiki sama ne bi izpolnjevala pogojev za pridobitev sporne finančne pomoči, zaradi česar je bila družba IPK izbrana za prosilko in glavno voditeljico projekta Ecodata.
- 139 Družba IPK izpodbija zlasti verodostojnost pričanja g. Francka pred H. von Moltkjem (generalni direktor GD XXIII) in g. Brumterjem (tajnik generalnega direktorja) 19. januarja 1996, kot je povzeto v „obvestilu k dosjeju“, v katerega glavi je naveden GD XXIII in katerega verodostojnost je potrdila Komisija s predložitvijo spremne opombe z dne 25. januarja 1996, ki jo je podpisal H. von Moltke. Družba IPK namreč trdi, da je g. Franck podal neresnične izjave v škodo družbe IPK, da bi škodoval

g. Freitagu. Glede na dejstva, navedena v točkah 132 in 135 zgoraj, pa je g. Franck v svojem pričanju verodostojno potrdil obstoj tesnih pogodbenih in poslovnih vezi z g. Freitagom v letih 1992 in 1993 zlasti prek družbe „ETIC Headquarters Bruxelles“, dokler se ta odnos konec septembra 1993 ni prekinil na pobudo g. Freitagu.

- 140 Družba IPK zlasti zavrača te trditve g. Francka, ki so bistvena podlaga devetega odstavka, točka (e), izpodbijane odločbe:

„Celotno besedilo prošnje [za pridobitev finančne pomoči], ki je vsebovala opis projekta [Ecodata] in razdelitev dela med podizvajalci, naj bi G. Tzoanos poslal g. Freitagu, ki ga je poznal že nekaj časa. Vloga g. Freitagu naj bi bila zgolj v tem, da prepiše to besedilo na papir, v katerega glavi je navedeno ime njegove družbe, in ga pošlje Komisiji. V tistem trenutku naj ne bi bilo predvideno nikakršno sodelovanje g. Freitagu pri izvedbi projekta. [Vendar] pa naj bi bilo predvideno, da dobi 10% od vrednosti projekta (530.000 ekujev) v zameno za predložitev dosjeja G. Tzoanosu. Preostalih 90% (477.000 ekujev) naj bi se razdelilo med različne podizvajalce, med katerimi je tudi družba 01-Pliroforiki.“

- 141 Splošno sodišče meni, da sama ugotovitev, da naj bi bil v bistvu G. Tzoanos tisti, ki je predal osnutek projekta Ecodata g. Freitagu in/ali družbi IPK, ne pa družba 01-Pliroforiki (glej točko 131 zgoraj), ne izpodbije verodostojnosti tega pričanja, ki je v preostalem povsem v skladu s časovnim razvojem dogodkov, kot so navedeni v točkah od 129 do 139 zgoraj. To pričanje zlasti sovpada z dejstvom, da se je po eni strani G. Tzoanos v času, ko je potekal postopek razpisa za zbiranje predlogov in preden je družba IPK vložila prošnjo za pridobitev finančne pomoči za projekt Ecodata, večkrat sestal z g. Freitagom in g. Franckom (glej točko 132 zgoraj) in da je po drugi strani G. Tzoanos v tistem času bil v stiku z družbo 01-Pliroforiki v okviru nekega drugega projekta (zgoraj v točki 72 navedena sodba Tzoanos proti Komisiji, točke 213 in od 252 do 254) in je očitno želel doseči, da bi ta družba dejavno sodelovala pri projektu Ecodata. Glede na te povezave je torej mogoče, da g. Franck v trenutku pričanja,

ki je potekalo 19. januarja 1996, ni več jasno ločil med vlogami, ki sta jih v postopku razpisa za zbiranje predlogov odigrala G. Tzoanos in družba 01-Pliroforiki. Neodvisno od zgoraj navedenega to, da je družba 01-Pliroforiki družbi IPK 20. aprila 1992 poslala osnutek projekta, ne izključuje tega, da je ta osnutek napisal sam G. Tzoanos, kar pa je glede na zgoraj navedeno sicer zelo verjetno.

- ¹⁴² Poleg tega je g. Freitag v svojem pričanju pred belgijsko policijo potrdil, da je G. Tzoanos na sestanku, ki je potekal novembra 1992 in na katerem je med drugim sodelovala tudi družba 01-Pliroforiki – kar je potrdil tudi G. Tzoanos v svojem pričanju pred istimi organi – vztrajno zahteval, da postane družba 01-Pliroforiki glavni upravičenec do sporne finančne pomoči in da družba IPK prejme le 10%. G. Tzoanos je ob tem, ko je v svojem pričanju izpodbijal to različico opisa poteka dogodkov tako, da je navedel, da je bil g. Freitag tisti, ki je predlagal, da prejme provizijo 10% za vodenje projekta Ecodata, vendarle potrdil, da znaša vsota, ki naj bi se v različnih fazah razdelila med ostale partnerje pri navedenem projektu, vključno z družbo 01-Pliroforiki, 477.000 ekujev. Ta znesek in ta razdelitev pa povsem ustreza tistemu, kar je v svojem pričanju navedel g. Franck, katerega sodelovanje na tem sestanku je tudi dokazano (glej točko 136 zgoraj). V zvezi s tem družba IPK izpodbija zgolj to, da je nameravana razdelitev sredstev iz sporne finančne pomoči posledica tajnega dogovora med G. Tzoanosom in g. Freitagom pred sprejetjem odločbe o dodelitvi, kar je teza, ki ustreza opisu dejstev, ki ga je podal g. Franck. V skladu s tem, kar trdi družba IPK, se je G. Tzoanos prvič skušal vmešavati v izvedbo projekta Ecodata na sestanku 24. novembra 1992 s tem, da je vztrajal pri taki razdelitvi nalog in sredstev, čemur pa naj bi družba IPK nasprotovala.

- ¹⁴³ Splošno sodišče pa meni, da glede na vse indice in dokaze, ki so bili predstavljeni in preizkušeni zgoraj, ta predstavitev dejstev, ki jo je podala družba IPK, ni verodostojna niti z njo ni mogoče izpodbiti različice poteka dogodkov, ki jo je podal g. Franck. Zato

je malo verjetno, da je g. Franck podal neresnične navedbe zgolj zato, da bi škodoval g. Freitagu, saj različica poteka dogodkov, ki jo je navedel, sovпада s časovnim potekom dogodkov, ki je naveden v točkah od 129 do 139 zgoraj. Poleg tega okoliščina, da naj bi družba IPK naknadno nasprotovala razdelitvi nalog in sredstev v okviru projekta Ecodata, ne izpodbije te presoje, saj se – kot je verodostojno potrdil g. Franck – v nasprotju s tem, kar je bilo prvotno dogovorjeno z G. Tzoanosom, „g. Freitag v nekem trenutku jeseni leta 1992 ni več strinjal s tem, da se projekt [Ecodata] organizira tako, kot je to predvidel G. Tzoanos“. V skladu s tem, kar je navedel g. Franck, je namreč „[g. Freitag] nameraval po svoje izvršiti projekt, ker je bil on upravičenec do [sporne finančne pomoči]“ in „je menil, da je njegov delež premajhen glede na prevzeto tveganje“. To, da je družba IPK v prošnji za pridobitev finančne podpore za projekt Ecodata spremenila porazdelitev stroškov, da bi ponudila dodatno storitev „zbiranja informacij“ (glej točko 131 zgoraj) je torej prvi indic, ki kaže, da je želela sodelovati pri izvedbi tega projekta bolj dejavno, kot pa je to prvotno predvidevala družba 01-Pliroforiki oziroma G. Tzoanos. Nazadnje, to, da je g. Franck v svojem pričanju potrdil navedbe družbe IPK, v skladu s katerimi g. Freitag v času priprave prošnje za pridobitev finančne podpore za projekt Ecodata še ni poznal družbe 01-Pliroforiki niti še ni vedel za povezave med njo in G. Tzoanosom, ne izpodbija teze, ki je verjetna in v skladu s katero je g. Freitag z G. Tzoanosom sklenil tajni dogovor za vložitev take prošnje na podlagi osnutka, ki ga je poslala ta družba oziroma G. Tzoanos sam, in v skladu s katero bi ta družba prejela večinski delež sredstev, ki bi se razdelila.

¹⁴⁴ Glede na vse zgoraj navedeno je torej treba ugotoviti, da je Komisija predložila dovolj dokazov v utemeljitev svoje trditve, da je družba IPK pridobila sporno finančno pomoč na podlagi tajnega dogovora, sklenjenega z G. Tzoanosom. Ta ugotovitev ni izpodbijana z „razbremenilnimi dokazi“, ki jih je predložila družba IPK (glej točke od 67 do 69 zgoraj), saj to, da kazenski pregon zoper g. Freitag na nacionalni ravni ni dal rezultata, in to, da je H. von Moltke od poletja leta 1992 izvajal pritisk na družbo IPK (zgoraj v točki 23 navedena sodba IPK-München proti Komisiji, točka 75), ne zanika

tega, da je od marca 1992 obstajal tak tajni dogovor. Nazadnje, v teh okoliščinah ni treba presojudati dokazne vrednosti ostalih dokazov, ki jih je navedla Komisija, niti treba izvesti ukrepov procesnega vodstva, ali pripravljanih ukrepov, ali celo zaslišanja prič.

- ¹⁴⁵ Zato je pravno zadostno dokazano, da je družba IPK dejavno sodelovala pri storitvi nepravilnosti v smislu člena 4, od (1) do (3), v povezavi s členom 1 (1) in (2) Uredbe št. 2988/95 in da je imela Komisija na podlagi tega načeloma pravico, da razveljavi odločbo o dodelitvi in da od družbe IPK zahteva povračilo prvega dela sporne finančne pomoči.
- ¹⁴⁶ Vendar je treba preučiti, ali zastaranje pregona v smislu člena 3(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2988/95 nasprotuje sprejetju izpodbijane odločbe.

– Zastaranje pregona v smislu člena 3(1) Uredbe št. 2988/95

- ¹⁴⁷ V zvezi z vprašanjem, ali se za obravnavani primer uporablja pravilo o zastaranju iz člena 3(1) Uredbe št. 2988/95, je treba spomniti na sodno prakso, v skladu s katero se to pravilo uporablja za nepravilnosti, zaradi katerih se lahko naloži upravna kazen v smislu člena 5 te uredbe, in za nepravilnosti, ki so predmet upravnega ukrepa v smislu člena 4 navedene uredbe, in sicer ukrepa odvzema neupravičeno pridobljene koristi, ki nima značaja kazni (glej sodbi Sodišča z dne 15. januarja 2009 v zadevi Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, C-281/07, ZOdl., str. I-91, točka 18, in z dne 29. januarja 2009 v združenih zadevah Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb in drugi, od C-278/07 do C-280/07, ZOdl., str. I-457, točka 22 in navedena sodna

praksa, ter sodbo Splošnega sodišča z dne 15. oktobra 2008 v zadevi Le Canne proti Komisiji, T-375/05, neobjavljena v ZOdl., točka 64 in navedena sodna praksa; glej tudi točko 118 zgoraj).

¹⁴⁸ Sodišče je tudi razsodilo, da je zakonodajalec Skupnosti s sprejetjem Uredbe št. 2988/95 in zlasti njenega člena 3(1), prvi pododstavek, nameraval določiti splošno pravilo o zastaranju, uporabno na tem področju, s katerim je nameraval po eni strani določiti najkrajši rok, ki se uporablja v vseh državah članicah, in po drugi strani odpraviti možnost povračila neupravičeno prejetih zneskov iz proračuna Skupnosti po preteku štirih let od nastanka nepravilnosti, ki je vplivala na sporna plačila. Iz tega izhaja, da lahko pristojni organi držav članic od dneva začetka veljavnosti Uredbe št. 2988/95 načeloma vsako ugodnost, neupravičeno prejeta iz proračuna Skupnosti, razen v sektorjih, za katere je zakonodajalec Skupnosti določil krajši rok, izterjajo v štirih letih. V zvezi z ugodnostmi, ki so bile zaradi nepravilnosti, storjenih pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 2988/95, neupravičeno prejete iz proračuna Skupnosti, je Sodišče pojasnilo, da je zakonodajalec Skupnosti s sprejetjem člena 3(1) te uredbe in brez poseganja v člen 3(3) opredelil splošno pravilo o zastaranju, s katerim je namenoma skrajšal rok, v katerem morajo ali bi morali organi držav članic, ki delujejo v imenu in za račun proračuna Skupnosti, izterjati neupravičeno prejete ugodnosti, na štiri leta (zgoraj v točki 147 navedena sodba Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb in drugi, točke od 27 do 29).

¹⁴⁹ Sodišče je nazadnje v skladu z navedenim sklenilo, da je treba na podlagi člena 3(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2988/95 načeloma vsak znesek, ki ga zaradi nepravilnosti, storjene pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 2988/95, neupravičeno prejme gospodarski subjekt, šteti za zastaran, če se v štirih letih po storitvi take nepravilnosti ne opravi dejanje, ki zadrži zastaranje, pri čemer je v skladu s členom 3(1), tretji pododstavek, iste uredbe to dejanje povezano s preiskavo ali pregonom te nepravilnosti,

o katerem je organ obvestil zadevno osebo (zgoraj v točki 147 navedena sodba Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb in drugi, točka 32).

- 150 Splošno sodišče meni, da se ta načela *mutatis mutandis* uporabljajo, kadar je zadevni ukrep sprejela Komisija na podlagi člena 4, od (1) do (3), v povezavi s členom 1(1) in (2) Uredbe št. 2988/95, ker je ta uredba splošni predpis, ki velja za vsak organ – tako nacionalni organ kot organ Skupnosti – ki ima dolžnosti dobrega finančnega poslovanja in nadzora nad namensko uporabo proračunskih sredstev Skupnosti, na kateri se nanašata tretja in trinajsta uvodna izjava Uredbe št. 2988/95.
- 151 Iz navedenega je razvidno, da se člen 3(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2988/95 uporablja za obravnavani primer kljub temu, da so dejstva, na podlagi katerih je bila nepravilno prejeta sporna finančna pomoč, nastala pred začetkom veljavnosti navedene uredbe.
- 152 Vendar Komisija navaja, da tudi ob predpostavki, da je treba člen 3(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2988/95 uporabiti, zastaralni rok v trenutku sprejetja izpodbijane odločbe še ni potekel. Sporna nepravilnost naj bi namreč bila nadaljevana ali ponavljana v smislu drugega pododstavka tega člena, ker družba IPK do tega trenutka zanika, da je sodelovala pri tajnem dogovoru, katerega namen je bil pridobitev sporne finančne pomoči, kar pa je kršitev dolžnosti obveščanja in poštenosti, ki ju ima v razmerju do Komisije.
- 153 V zvezi s tem je treba spomniti, da gre za nadaljevano ali ponavljano nepravilnost v smislu člena 3(1), drugi pododstavek, Uredbe št. 2988/95, kadar jo stori gospodarski subjekt, ki ima gospodarske koristi iz vseh podobnih poslov, ki kršijo isto določbo

prava Skupnosti (sodba Sodišča z dne 11. januarja 2007 v zadevi Vonk Dairy Products, C-279/05, ZOdl., str. I-239, točki 41 in 44).

- 154 Vendar v obravnavanem primeru v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, nepravilnosti, ki se očita družbi IPK in ki je v tem, da je sodelovala pri tajnem dogovoru z G. Tzoanosom, katerega namen je bil pridobitev sporne finančne pomoči, ni mogoče šteti za nadaljevano ali ponavljano nepravilnost v smislu te določbe.
- 155 Ta nepravilnost je bila namreč storjena s tem, da je družba IPK vložila prošnjo za finančno podporo za projekt Ecodata, in je bila končana bodisi takrat, ko je bila sprejeta odločba o dodelitvi, ki je vsebovala zavezo proračunskega organa, da ji izplača sporno finančno pomoč, bodisi takrat, ko je družba IPK podpisala in Komisiji nazaj poslala izjavo upravičenca do finančne pomoči (glej točko 13 zgoraj), s čimer je ta obljuba postala pravno zavezujoča.
- 156 V teh okoliščinah je manj pomembno to, da je družba IPK do tega trenutka vztrajala pri svoji prošnji, ob tem pa nenehno zanikala, da je sodelovala pri sporni nepravilnosti oziroma je celo zanikala obstoj tega tajnega dogovora, saj ima ta prošnja pravni temelj v dejstvih, ki so se izvršila in dovršila leta 1992 (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 147 navedeno sodbo La Canne proti Komisiji, točke od 65 do 67).
- 157 Poleg tega to, da je ta dejstva vztrajno zanikala, in to ne le Komisiji, temveč tudi pred sodišči Unije – pa naj bo to glede na ugotovitve, navedene v točkah od 129 do 144 zgoraj, in glede na dolžnosti obveščanja in poštenosti, ki jih ima upravičenec do finančne pomoči Skupnosti, še tako graje vredno (glej v tem smislu zgoraj v točki 123 navedeno sodbo José Martí Peix proti Komisiji, točka 52) – nikakor ni nepravilno ravnanje, ki bi bilo enako ali podobno prvotni sporni nepravilnosti, niti ni ravnanje, s katerim bi bile kršene iste določbe prava Skupnosti v smislu sodne prakse, navedene v točki 153 zgoraj.

158 Zato se člen 3(1), drugi pododstavek, prvi stavek, Uredbe št. 2988/95 v obravnavanem primeru ne uporablja.

159 Iz navedenega sledi, da je zastaralni rok iz člena 3(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2988/95 začel teči bodisi 22. aprila 1992, to je dne, ko je družba IPK vložila prošnjo za pridobitev finančne pomoči za projekt Ecodata, bodisi 4. avgusta 1992, to je z dnem sprejetja odločbe o dodelitvi, bodisi najkasneje od 23. septembra 1992, to je dne, ko je družba IPK podpisala in Komisiji nazaj poslala izjavo upravičenca do finančne pomoči (glej točko 13 zgoraj). Iz tega sledi, da bi zastaralni rok v prvem primeru potekel 22. aprila 1996, v drugem primeru 4. avgusta 1996 in v tretjem primeru 23. septembra 1996. Neodvisno od vprašanja, katerega od teh datumov bi bilo treba šteti za upoštevnega pri izračunu štiriletnega zastaralnega roka v obravnavanem primeru, je treba ugotoviti, da je bila izpodbijana odločba sprejeta 13. maja 2005, to je dolgo za tem, ko je navedeni rok že potekel, razen če bi se štelo, da je bil ta rok zadržan v smislu člena 6 Uredbe št. 2988/95 ali pretrgan v smislu člena 3(1), tretji pododstavek, prvi stavek, te uredbe.

160 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da se – kot je to Komisija priznala v odgovoru na pisno vprašanje Splošnega sodišča – člen 6(1) Uredbe št. 2988/95 uporablja le za kazni, ne pa za upravne ukrepe, in da v obravnavanem primeru Komisija nikakor ni opravila nobenega dejanja, katerega namen bi bil zadržanje zastaralnega roka.

161 Nato je treba ugotoviti, ali je bilo zastaranje pretrgano na podlagi dejanja, ki ga je opravila Komisija v zvezi s preiskavo ali pregonom, ki se nanaša na sporno nepravilnost, v smislu člena 3(1), tretji pododstavek, prvi stavek, Uredbe št. 2988/95. Na podlagi te določbe se namreč zahteva, da obstaja „dejanje pristojnega organa v zvezi s preiskavo ali sodnim postopkom [pregonom], ki se nanaša na [zadevno] nepravilnost in o katerem je organ obvestil zadevno osebo“.

- 162 Po mnenju Komisije je sprejetje odločbe o zavrnitvi z dne 3. avgusta 1994 tako dejanje, ki pretrga štiriletni zastaralni rok. Vendar je treba ugotoviti, da bi tudi ob predpostavki, da je trditev Komisije utemeljena in da je rok začel teči znova od 3. avgusta 1994, ta rok, če ne bi bilo opravljeno novo dejanje, ki bi pretrgalo zastaranje, potekel 3. avgusta 1998. Poleg tega je tako iz zgoraj v točki 23 navedene sodbe IPK-München proti Komisiji (točki 90 in 91) kot tudi iz zgoraj v točki 28 navedene sodbe IPK-München in Komisija (točke od 67 do 71) razvidno, da se zavrnilna odločba z dne 3. avgusta 1994 ni nanašala na sporno nepravilnost, to je tajni dogovor z G. Tzoanosom, in da ta nepravilnost ni bila predmet prvega spornega postopka, ki je bil omejen na slabo izvršitev projekta Ecodata, zaradi česar je Komisija zavrnila izplačilo drugega dela sporne finančne pomoči. V teh okoliščinah torej – v nasprotju s tem, kar trdi Komisija – zavrnilne odločbe z dne 3. avgusta 1994 ni mogoče opredeliti kot dejanje v zvezi s preiskavo ali pregonom, ki se nanaša na sporno nepravilnost, kot je ta, katere storitev se očita družbi IPK v izpodbijani odločbi.
- 163 Procesna dejanja, ki jih je Komisija opravila v okviru prvega spornega postopka, da bi sodišče Unije *a posteriori* ugotovilo sporno nepravilnost, tudi ne pomenijo dejanja, ki pretrga štiriletni zastaralni rok.
- 164 Čeprav je bila družba IPK o teh dejanjih dejansko obveščena v vlogi tožeče stranke v navedenem postopku, pa ta dejanja vendar niso povezana s preiskavo ali pregonom, ki se nanaša na sporno nepravilnost, temveč je bil njihov namen le to, da je sodišče Unije obveščeno o novih dejstvih in dokazih v podkrepitev zagovora zakonitosti zavrnilne odločbe z dne 3. avgusta 1994, ki se ni nanašala na to nepravilnost. Ni namreč sporno, da Komisija v tej fazi še ni začela upravnega postopka v zvezi s preiskavo ali pregonom sporne nepravilnosti. Če pa je Komisija – kot je to ugotovilo Splošno sodišče v zgoraj v točki 23 navedeni sodbi IPK-München proti Komisiji – po tem, ko je sprejela zavrnilno odločbo z dne 3. avgusta 1994, menila, da novi indici, ki jih je navedla, zadostujejo za ugotovitev, da je obstajal tajni dogovor med G. Tzoanosom, družbo 01-Pliroforiki in družbo IPK, ki je povzročil nepravilnosti v postopku dodelitve, bi lahko namesto tega, da je v prvem spornem postopku navajala razlog, ki ni naveden v tej odločbi, razveljavila to odločbo in sprejela novo odločbo, ki se ne bi nanašala le

na zavrnitev izplačila drugega dela sporne finančne pomoči, temveč tudi na nalog za povračilo že izplačanega dela. Vendar Komisija namenoma ni ravnala tako in je rajši počakala na končen rezultat prvega spornega postopka, čeprav je H. von Moltke že 25. januarja 1996, to je po pričanju g. Francka, predlagal, da se uvede postopek za povračilo celotnega zneska finančne pomoči zaradi nepravilnosti, storjene na začetku.

- ¹⁶⁵ Ker štiriletni zastaralni rok ni bil pretrgan najkasneje do 23. septembra 1996, je bil torej pregon sporne nepravilnosti zastaran v smislu člena 3(1), prvi pododstavek, prvi stavek, Uredbe št. 2988/95, ko je bil dopis z dne 30. septembra 2004 odposlan (glej točko 30 zgoraj) in ko je bila sprejeta izpodbijana odločba.
- ¹⁶⁶ Zato je treba prvi tožbeni razlog sprejeti in razveljaviti izpodbijano odločbo, ne da bi bilo treba preučiti ostale tožbene razloge in očitke družbe IPK.

Stroški

- ¹⁶⁷ V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.

- 168 Ker Komisija ni uspela, se ji, kot je predlagala družba IPK, naloži plačilo stroškov, skupaj s stroški, ki so nastali v zvezi s postopkom za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (tretji senat)

razsodilo:

- 1. Odločba Komisije z dne 13. maja 2005 (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382), s katero je bila razveljavljena Odločba Komisije z dne 4. avgusta 1992 (003977/XXIII/A3 – S92/DG/ENV8/LD/kz) o dodelitvi 530.000 ekujev finančne pomoči v okviru projekta Ecodata, se razglasi za nično.**
- 2. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov, skupaj s stroški, ki so nastali v zvezi s postopkom za izdajo začasne odredbe.**

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 15. aprila 2011.

Podpisi

Stvarno kazalo

Pravni okvir	II - 1865
Dejansko stanje	II - 1873
Postopek razpisa za zbiranje predlogov in izvajanje projekta Ecodata	II - 1873
Sporni postopek v zvezi z zavrnilno odločbo z dne 3. avgusta 1994	II - 1876
Upravni postopek, v katerem je bila sprejeta izpodbijana odločba	II - 1884
Odločba o vračilu prvega dela finančne pomoči	II - 1890
Kazenski pregon, uveden proti G. Tzoanosu na nacionalni ravni	II - 1891
Postopek in predlogi strank	II - 1892
Pravo	II - 1894
Uvodne ugotovitve	II - 1894
Dokaz o obstoju tajnega dogovora in prvi tožbeni razlog	II - 1895
Trditve strank	II - 1895
– Dokaz o sodelovanju družbe IPK pri tajnem dogovarjanju	II - 1895
– Prvi tožbeni razlog: neizpolnitev pogojev, ki so potrebni za razveljavitev odločbe, s katero je bila dodeljena finančna pomoč	II - 1910

Presoja Splošnega sodišča	II - 1917
– Področje uporabe ratiōne materiae Uredbe št. 2988/95	II - 1917
– Pojem nepravilnosti v smislu člena 4, od (1) do (3), v povezavi s členom 1(1) in (2) Uredbe št. 2988/95	II - 1919
– Dokaz o nepravilnosti	II - 1922
– Zastaranje pregona v smislu člena 3(1) Uredbe št. 2988/95	II - 1930
Stroški	II - 1936